

1. భక్తియోగ విశేషసంచికను పాఠకులుచూచి చదివి
యున్నారా! అందలి లోటుపాట్లను నిస్సంకోచముగ తెలుప
ప్రార్థన. ఆ పద్ధతి నచ్చినది లేనిది తెల్పినచో బహుమతమును
బట్టి మీదటి సంవత్సరమునకు అనువగు మార్గము నేరు
కొందుము.

2. ఆ గ్రంథమే విడిగ కొనువారి సాలభ్యముకొరకు
'గీతోక్తభక్తియోగ' మనుపేర క్రాను $\frac{1}{8}$ (వాచకముల)
సైజులో ప్రత్యేకముగ ముద్రింపబడినది. కూర్పుతీర్పు రమ్య
ముగనున్నది. మెకానికల్ స్టేజుకాగితములు వాడబడినవి.
120 పేజీల గ్రంథము వెల రూ. 1-0-0 మాత్రము.

3. గీతావాణి పత్రికలు చేరలేదనియు — పంపవలెననియు
వ్రాసెడి ఫిర్యాదులు గీతావాణి మేనేజరుగారికి వ్రాయవల
యునకాని సంపాదకునకు వ్రాయపనిలేదు.

4. వ్యాసములనుకాని, సమీక్షకై పంపు గ్రంథములు
పత్రికలుగాని సంపాదకునిపేర ఆర్డర్ గడ్డకు పంపవలెను. పాఠ
లలవాటుతో కోయిలకుంటలకుగాని, బనారస్కుగాని పంపినచో
సంపాదకుడు జవాబుదారీ వహింపడు.

— సంపాదకుడు,

గీతావాణి, ఆర్డర్ గడ్డపోస్టు (కర్నూలు.)

గీతావాణి

నాల్గవ సంవత్సరము

ఎనిమిదవ సంపుట

గౌరవ సంపాదకులు: స్వామి (శ్రీ) శుకాచార్యులు.

శ్రీగీతాసాహిత్యసేవాసమితి.

ఆళ్లగడ్డ, కర్నూలు జిల్లా.

15 ఫిబ్రవరి 1955.

విషయ సూచిక

1. శ్రద్ధాంజలి	2
2. కర్మభక్తిజ్ఞానములు — సంపాదకీయం	3
3. భగవద్గీతా ప్రపంచము — శ్రీశంకరానందస్వాములవారు	6
4. మనకర్తవ్యం — శ్రీ కె. సచ్చిదానందమూర్తిగారు	10
5. సానువాద శంకరభాష్యసమలంకృతము — శ్రీ శుద్ధచైతన్య జీ	18
6. మాధ్వభాష్యానువాదము — శ్రీ ఘోషీ కృష్ణమూర్త్యచార్యులుగారు	17
7. దృఢనిశ్చయః — శ్రీ నోముల అప్పారావుగారు	19
8. స్వస్వరూపజ్ఞానము — శ్రీ రాజేశ్వరానందస్వాములవారు	21
9. ఒక్క మాట — శ్రీ శివానందసరస్వతీ జీ	25
10. వార్తలు — కార్యదర్శి	27
11. గ్రంథస్వీకృతి — కార్యాలయ కార్యదర్శి	28
12. గీతావాణీ ప్రోత్సాహకర్త	30
13. భగవద్గీతామతా — కుమారి ఆర్. లక్ష్మీ దేవమ్మగారు	...

లేఖ

సంపాదక మహాశయా!

కాకినాడ,

17—1—55.

ఈ క్రింది విషయ వార్తను తమ పత్రికలో ప్రకటింప ప్రార్థించుచున్నాను.

గీతాచార్యులును అహింసాప్రతులును భాగవత్ శ్లోములును సదాచార సంశస్నులును నగు పండిత శ్రీనోముల అప్పారావుగారు 6-1-55 తేదీన పరమపదించినారు. వారి స్మారక సభ 16-1-55 తేదీన కాకినాడ గోపాలస్వామివారి దేవాలయమున జరిపినాము. హరికథకర్త బ్ర|| శ్రీ|| పనుమర్తి విశ్వపతిశాస్త్రిగారు, గురుభక్త పెద్దిభొట్ల కృష్ణ శాస్త్రిగారు, నున్న నారాయణస్వామినాయుడుగారు బి. ఎ., బి. ఏల్., శ్రీ పనుమర్తి శ్రీరామమూర్తిగారు మొదలగు చాలమంది పౌరులు శ్రీఅప్పారావుగారి దివ్యచారిత్రమును గూర్చి మహోపన్యాసములు గావించి శేడలకు అన్నదానమియ్యబడెను.

శ్రీఅప్పారావుగారు మా భజన సమాజమునకు గత 8 సం॥రం నుంచి అఖండసేవ చేసి సమాసాధికమంది పౌరులను సన్మార్గమున జొప్పిరి. అట్టివారు మహ్మూల దుఃఖ సాగరమున నుంచి షరంధామమును జెందిరి. పరమేశ్వరుడు వారి ఆత్మకు నిత్యశాంతి నొసంగుగాక!

చిత్తగింపవలెను.

పనుమర్తి శ్రీరామమూర్తి,

కార్యదర్శి - భజనసమాజము.

“ గీతావాణి ”

శ్రీ గీతాసాహిత్య సేవాసమితి పక్షమున ప్రకటింపబడు
గీతాతత్త్వ సందేశ మాసపత్రిక.

మేనేజింగ్ ఎడిటర్ :

క్రి. రామకృష్ణ

మేనేజరు:

స్వామి శ్రీ శివానంద,

గీతావాణి - ఆల్లగడ్డ, కర్నూలుజిల్లా.

సంవత్సరచందా 4-0-0

*

విడిపత్రిక 0-8-0

15th FEBRUARY 1955.

प्रमुख दैनिक “आज” पत्रिका प्रधान संपादक के निधन पर * हमारी श्रद्धांजलियाँ *

. संपादकाचार्य, साहित्यवाचस्पती एवं हिन्दी पत्रकारिता के गुरुदेव पंडित बाबूराव विष्णु पराडकर जी का देहावसान १३ जनवरी को हुआ ।

पं० पराडकर जी सन् १८८६ में पावन काशी क्षेत्र के एक महाराष्ट्र परिवार में अवतरित हुए । पारिवारिक पोषण के लिए उन्हें पहलेपहल डाक और तार विभाग में काम करना पड़ा । क्या यह संभव है कि अपने स्वतंत्र-भावपरंपराओं एवं स्पष्ट विचारों से संसार को प्रभावित कर सकनेवाला महान व्यक्ति दूसरों के अज्ञात समाचारों का वितरण करनेवाले डाक विभाग में रह सके ?

इसी समय इनको कलकत्ता के ‘वंगवासी’ पत्रिका के सहायक-संपादक के रूप में आमंत्रित किया । संपादन के साथ साथ योगि सम्राट श्री अरविन्द द्वारा स्थापित राष्ट्रीय महा विद्यालय में अध्यापन का कार्य करते रहे, जिस के बाद उन के बुद्धिचातुर्य, महान पांडित्य ने इस योग्य बनाया कि “हितवार्ता” तत्पश्चात् ‘भारतमिल’ ने अपने संपादन कार्य का भार इन के कंधों पर रखा ।

प्रमुख देश भक्त स्व० श्री शिवप्रसाद जी गुप्त के आह्वान पाकर सन् १९२० में ‘आज’ दैनिक पत्र के संपादक के रूप में बनारस पधारे । स्वातंत्र्य एवं राष्ट्रीय भावनाओं से प्रदीप्त ‘आज’ की ज्वाला ने अंग्रेजी सरकार को उसे भुझाने विवश किया । फलतः अल्प समय के लिए “आज के समाचार” “रणभेरी” (अज्ञात पत्रिका) के द्वारा अपने अमूल्य राष्ट्रीय भावनाओं को जनता तक पहुँचाया । जिन्होंने लोगों में राष्ट्रीय जागृति एवं स्वतंत्र-प्रियता का जन्म दिया । प्रतिबन्ध के हटजाने के बाद फिर “आज” के संपादन कार्य करना आरंभ किया और अब तक करते रहे, जिसकी सफलता से हिन्दी संसार एवं साहित्य भली भान्ति परिचित हैं ।

ऐसे सुप्रसिद्ध एवं प्रतिभासंपन्न संपादकाचार्य पंडित पराडकर जी के निर्याण से पत्र-कारिता जगत के लिए बहुत क्षति हुई जिसकी कल्पना नहीं कर सकते ।

आंध्रप्रान्त की पत्रिकाओं की ओर से हमारी ‘गीतावाणी’ प्रार्थना करती है कि उनकी पवित्र आत्मा को गीताचार्य शान्ति प्रदान करें

श्री काशी विद्यापीठ,

बनारस-२

14—1—1955.

नाश्रीकण्ठम्

संपादक तथा प्रकाशक, गीतावाणी - (आंध्रा)

సంపుటి 4

★ స్వస్తి శ్రీ జయ - మాఘమ్

★ సంచిక 8

కర్మ భక్తి జ్ఞానములు

ప్రపంచములోని మహాపురుషులలో నొక్కొక్కరిని జ్ఞాన యోగియనియు, నొకరిని కర్మయోగియనియు లేదా భక్తియోగియనియు మనము వ్యవహరించుచుందుము. అయినను జ్ఞానయోగియని చెప్పబడువానియందు కర్మకాని భక్తికాని బొత్తుగ లేదని చెప్పవీలులేదు. వారిలో ప్రధానముగ కనబడెడి విశేషగుణమును - విశేష శక్తిని పురస్కరించుకొని మనము వారి నా విధముగ వ్యవహరించుచున్నాము. కేవలము సామాన్య మనుష్యునిలోకూడా కొద్దియొగొప్పయొ జ్ఞానమును ఉండును; వాడును ఏదో ఒక కర్మమును చేయును; ఆతని హృదయములో అంతో యింతో యెద్దానినొగురించియైనను భక్తిభావమూ ఉండగలదు. అయితే ఈ గుణములు మహాపురుషులలో ఉన్నతస్థాయికిచెంది పరిశుద్ధములై విస్తృతములై వికసించియుండగలవు. వారివద్దనుండెడి జ్ఞానము యేదో తెలివి మాత్రముకాక, వస్తువిచారములో ఆమూలాగ్రముగ పరిశీలించకల్గును. వారి కర్మకౌశల్యము వ్యవస్థాబద్ధమై, పరిణామఫలితమునందు నిశ్చయాత్మక కల్పన కల్గియుండును. ఆ మహాపురుషుల

భక్తి సామాన్యమానవుల భక్తి కంటే విశేషమైనది. ఆభక్తి క్షణికముకాదు. అది స్థాయియై మార్దవమై యుండును.

జ్ఞానకర్మ భక్తులలో ఏ ఒక్కటియైనను ఏ మహాపురుషుని యందు మహోత్తమ వికాసమును పొందియుండునో, అట్టివానియెడ ప్రతివానికి ఆదరబుద్ధి కలిగి తీరును. ఎవనియందైనను విశేషమైన జ్ఞానశక్తియుండి కర్మశక్తి న్యూనమైయున్నచో, అతడు జ్ఞానమార్గమున వికాసమును పొందియున్నాడని ఊహించవలెను. కర్మ విషయములోను భక్తి విషయములోను అట్లే గ్రహింపవలెను. మానవునియొక్క ఉచ్చతమ వికాసమునకు యీ మూడింటియొక్క సమష్టి సహకారము అక్కరలేదనియు, ఏ ఒక్కదానియొక్క పూర్ణవికాసముచేతనే అట్టిస్థితిపొందవచ్చుననియు కొందరుతలంపుట కలదు. పర్వతశిఖరాగ్రమునెక్కుటకు వివిధమార్గములలో ఏఒక్కటే చాలునుగదా అని వారందురు. ఈ అభిప్రాయమునకు కొన్నిధర్మ గ్రంథములును బలమిచ్చినవి. అయినను విశేషశక్తి ధరులై వెలసిన అర్వాచీన ప్రాచీన మహాపురుషుల జీవితములను సమగ్రముగ నవలోకించినచో ఉచ్చతమ వికాసముకొరకు యీమూడింటియొక్క పూర్ణసిద్ధి అవశ్యకమనుమాట చాలమట్టుకు మనకు తోచకపోదు. ఇంతేకాదు. ఒక్కలక్షణమునకు విశేషవికాసము సిద్ధించి తక్కినవి సామాన్యముగనున్నచో ఉచ్చతమస్థితిని చేరనట్లే భావించవలసి యుండును.

భక్తితోతడిసి కర్మమును వీర్యవంతమొనర్పజాలినదియె నిజమైన జ్ఞానము. కర్మవిషయమునుకూడ యిట్లే చెప్పవలెను. జ్ఞానములేని కర్మమునందు కుశలత ఉండదు; వ్యవస్థ ఉండదు; పరిణామఫలితమునుగూర్చిన నిశ్చయాత్మిక బుద్ధి కలదు. అట్టికర్మ తో భక్తి మేళవించనిచో అచ్చట దురభిమానమును ఉగ్రసంరంభమును బలిసిపోవును. భక్తివిషయమునకూడ ఇదేవద్దతి. భక్తుడు సర్వసమర్పణముచేసియున్నాడు. కాబట్టి ప్రకృతి సహజముగ వాని

గీతావాణి .

కర్మలు సాగిపోవుచునెయుండును. ఈశ్వరానుగ్రహముతో వానికి జ్ఞానముకూడలభించును. వాని సర్వసమర్పణభావము తాను పొందిన జ్ఞానమునకు తగిన గురైయుండగలదు.

దేహమునందు జీవనశక్తియున్నంతవరకు ఆశక్తి ప్రతి అంగమునందును వ్యాపించియుండును. సర్వావయవములు సమాన శక్తివంతములై కార్యాచరణ దక్షములై యున్నచో, అట్టివాడె ఆదర్శమైన ఆరోగ్యవంతుడుగ పరిగణింపబడును. అవయవము లందొకదానిశక్తి తీవ్రమై మరొకటి మందగించినచో ఆరోగ్యస్థితికి లోపమనియె చెప్పవలయును. ఆత్మయొక్క — హృదయము యొక్క పూర్ణారోగ్యసిద్ధికొఱకు జ్ఞాన కర్మభక్తుల మూడింటి వికాసము సమానముగ నుండవలెను. అటుగాక, ఏ ఒక్కదాని వికాసమునే లక్ష్యముగ పెట్టుకొనినవానిని సమగ్రముగ నవలోకించినచో, ఆ వ్యక్తిత్వమున కొన్నిలోపములు గోచరము కాకపోవు.

జ్ఞానము అకర్మణ్యతకు దారితీసినచో, తెలిసికొన్న తర్వాత ఏమియుచేయకయున్నచో, ఆ శుష్కజ్ఞానమువలన డంబమును మిథ్యాభిమానమును కల్గెడి ప్రమాదమున్నది. అట్లే కర్మయందు నిరంతరము సతమతమగువాడు, మహత్త్వాకాంక్షగ పరమరాజుపికుడుగ పరిణమింపవచ్చును. భక్తికితోడై జ్ఞానకర్మములు లేనిచో అచ్చట జడత్వమును అమాయకత్వమును సంప్రాప్తించకపోవు. జ్ఞానమును శుద్ధమొనర్చుటకు జ్ఞానబలమును ఒఱచిచూచుకొనుటకు కర్మతో పనివున్నది. నమ్రతలేక జ్ఞానము లభించదు కాబట్టి భక్తి కూడ అవశ్యకమే. జ్ఞానసహాములేని కర్మము భయంకరమై తుపాను వలే యెండైన నూకివేయును. జ్ఞానభక్తి శూన్యమైన కర్మయందు అభిమానమును అపేక్షలును నిండియుండును. జ్ఞానకర్మలతోకూడని భక్తి, అంధశ్రద్ధకు — వట్టిమూఢాచారములకు దారితీయును. వ్యక్తి యొక్కయు సమాజముయొక్కయు సర్వతోముఖ వికాసముకొరకు జ్ఞానకర్మభక్తులనెడి త్రిపుటియొక్క సమానవికాసము అవశ్యకము.

[గత సంచిక 11వ పుట తరువాయి.]

“ తత్త్వమసి ” మహావాక్య శ్రవణమున వివేకికి బ్రహ్మత్వ సాక్షాత్కార మెప్పుడు సిద్ధించుచున్నదో, అప్పుడే అవిద్య సంపూర్ణముగ నివర్తించుచున్నది. అనాదియు సాంతమునునగు అవిద్య ఒక్కసారి నశించినచో మరి సంభవించుటకు వీలులేదు. అట్టియెడ అవిద్యా కార్యములగు మహత్త్వాదికములును నివృత్తియగుచున్నవి. అయెడ బాధా పూర్వకమగు నీరీవసమాధి యేర్పడుచున్నది. ఆ విషయమున భగవంతుడు ఈ శ్లోకమున బోధించియున్నాడు.

జ్ఞానేంద్రియములైదు, కర్మేంద్రియములైదు వెరళి పదింటిని బాహ్యేంద్రియములందురు. మనోబుద్ధుల రెంటిని అంతరింద్రియములందురు. ఈ బాహ్యంతరిక సర్వేంద్రియములకు సంబంధించి స్థూల రూపములును సూక్ష్మరూపములును నగు కర్మము లనేకవిధములు. శబ్ద

మును వినుట శ్రోత్రేంద్రియ కర్మము. స్పర్శను గ్రహించుట త్వగింద్రియ కర్మము. రూపమును చూచుట నేత్రేంద్రియ కర్మము. రసమును గ్రహించుట జిహ్వేంద్రియ కర్మము. గంధము నాఘ్రాణిండుట ఘ్రాణేంద్రియకర్మము. ఇంత మట్లు కు జ్ఞానేంద్రియముల యొక్క కర్మములు. అట్లే కర్మేంద్రియముల పనులుకూడ. వాగ్గింద్రియము మాటలాడును. హస్తము వస్తువును గ్రహించును. పాదము గమనాగమనములను చేయును. ఉపనేంద్రియము విషయానందము ననుభవించును. పౌష్టింద్రియము మల విసర్జన మొనర్చును. ఇవి అయిదును కర్మేంద్రియముల పనులు. మనస్సు సంకల్పించును, బుద్ధినిశ్చయించును. ప్రాణ వాయువు బాహ్యగమన మొనర్చును, అపానవాయువు అధోగమనము చేయును. వ్యానవాయువు హస్తపాదాదికములయొక్క ఆకుం

చన ప్రసారణములకు అవకాశ మిచ్చును. తినిన అన్న పానీయము లను సర్వాంగములకు తగినట్లు సమ ముగ పంచియిచ్చుట సమాన వాయువుయొక్క పని. ఊర్ధ్వగమ సము ఉదానవాయు కర్మము. పై న చెప్పిన జ్ఞానేంద్రియములైదు, కర్మేంద్రియములైదు, ప్రాణములైదు, అంతరింద్రియములు రెండు మొత్త ము పదియేడు తత్వముల సంపుటిని లింగశరీరమందురు. సూక్ష్మభూత సమష్టిరూపుడగు హిరణ్యగర్భుడీ లింగశరీరమునకు వివక్షితుడు. కొం దరు వివేకులు యీ లింగశరీరమును ఆత్మ సంయమమనెడి యోగాగ్ని యందు హోమముచేయుచున్నారు.

ఈ ఆత్మ సంయమయోగాగ్ని జ్ఞానదీపితమై యుండునది. వేదాంత వాక్యములవలన జనించి బ్రహ్మ త్రైక్య సాత్వతాగ్ర ద్వారమున కార్యసహితముగ అవిద్యను విధ్వం సము చేసి జాజ్వల్యమానమై వెలు గొందునదని అర్థము. జ్ఞానదీపితమగు యిట్టి ఆత్మసంయమయోగాగ్ని యనెడి బాధాపూర్వక సమాధి యందు వివేకులగు కొందరు సమష్టి లింగశరీరమును హోమము చేయు చున్నారు.

ముందటి యిగ్గదియెన్నిదవ శ్లోకమున భగవంతుడు ఆరువిధము లగు యజ్ఞముల నుపదేశించు చున్నాడు.

“అర్జునా! అధికారులగు కొం దరు ద్రవ్యత్యాగమనెడి యజ్ఞ మును, కొందరు తపస్సనెడి యజ్ఞ మును, కొందరు యోగమనెడి యజ్ఞమును, మరికొందరు వేదా భ్యాసమనెడి యజ్ఞమును, కొంత మంది జ్ఞానమనెడి యజ్ఞమును చేయుచున్నారు. యత్నశీలురగు మరికొందరు అత్యంత దృఢవ్రత మనెడి యజ్ఞము నాచరించు చున్నారు.”

శాస్త్రవిధి ననుసరించి సుకృత ముగ డబ్బును వెచ్చించుట ద్రవ్య యజ్ఞము. పూర్తము దత్తమనెడి స్మార్తకర్మములను చేయుట యీ శ్రేణిలోనికి చేరును. వాటి వివర ణము స్మృతిగ్రంథములందిట్లు చెప్ప బడినది.

శ్లో॥ వామీకూపతటాకాది
దేవతాయతనాని చ ।
అన్నప్రదానమారామః
పూర్త ఇత్యభిధీయతే ॥
శరణాగత సంత్రాణం
భూతానాం చాప్యహింసనం ।
బహిర్వేది చ యద్దానం
దత్తమిత్యభిధీయతే ॥

తా॥ బానిని కోనేటిని చెరువును దేవాలయమును తోపును భర్మశాలను నిర్మించుట, ఆకలి గొన్నవారికి అన్నము పెట్టుట పూర్తమని చెప్పబడును. శరణాగతులను రక్షించుట, భూతప్రాణులను హింసించకుండుట, దానము చేయుట దత్తకర్మలందురు. ఇట్లు పూర్తదత్తములనెడి స్మార్తకర్మములనె గాక యిష్టమనెడి శ్రౌతకర్మమును చేయుటకూడ ద్రవ్యయజ్ఞమనియే చెప్పబడును.

కృచ్ఛ్రాచారదాయకాది ప్రతనియమములను తపోయజ్ఞములందురు. అట్టివాటి నాచించువారు తపోయజ్ఞపరులు.

చిత్తవృత్తులను నిరోధించుట యోగయజ్ఞము. కొందరు అష్టాంగయోగము నభ్యసించి యోగయజ్ఞపరులగుచున్నారు. యమనియమాసన ప్రాణాయామ ప్రత్యాహార ధారణధ్యానసమాధులని యోగము యెనిమిది విధములు. అందు ప్రత్యాహారమును గురించి “శ్రోతాదీనీంద్రియాణ్యన్యే” — అనెడి శ్లోకమున వివరించితిమి. ధారణధ్యాన సమాధులనుగురించి, “అత్మ సంయమయోగాగ్నా” —

అనెడి శ్లోకసందర్భమున వివరించితిమి. ప్రాణాయామముయొక్క స్వరూపమును “అపానే జహ్వాతి ప్రాణా” మనెడిచోట వివరించితిమి. కావున యిష్టాదీచోట యమనియమములను గూర్చి విమర్శించెదము.

అహింసా సత్య అస్తేయ బ్రహ్మచర్య అపరిగ్రహములనెడి అయిదు అంగములతోకూడినది యమము. అందు, అహింసయనిన వాక్కుతో మనస్సుతో శరీరముతోయే ప్రాణిని కూడ హింసించకుండుట. హింసయనునది కృత — కారిత — అను మోదితములని మూడువిధములు. మానవుడు స్వయముగ తనచేతులార చేసిన హింసను కృతమందురు. మరొక్కరి మూలముగ చేయించిన హింసను కారితమందురు. హింసాకార్యమునందు తన సమ్మతిని ప్రదర్శించుట అనుమోదితమందురు. ఇట్లు త్రివిధరూపముగు హింసనుండి నివృత్తిపొందుట అహింసయని చెప్పబడును.

అసత్యమును పలుకుట, అయుక్తమగు చోట ఛలకపటదోహయ్యుక్తముగ మాటలాడుట, ఈ రెండువద్ధతులను వదలుటను ‘సత్య’మని చెప్పదురు.

అశాస్త్రీయముగ పరద్రవ్యము నపహరించుటను 'స్తేయ'మందురు. ఆవృత్తి లేకుండుట అ నేయము.

వీర్య రక్షణమును బ్రహ్మచర్య మందురు. నిషిద్ధముగు స్త్రీ పురుష సంబంధమును త్యజించుటకు బ్రహ్మచర్యమని పేరు. శరీరయూత్రకు తగినమట్టుకై గాక మితిమీరి భోగ సామగ్రిలను చేకూర్చుకొనుట పరిగ్రహమందురు. ఆవృత్తి లేకుండుటను 'అపరిగ్రహ' మందురు. ఇంత మట్టుకు యశుముయొక్క స్వరూపము.

శౌచ సంతోష తపస్వాధ్యాయ ఈశ్వర ప్రణిధానములనెడి అయిదు అంగములతో కూడినది నియమము. అందు శౌచము బాహ్యమని అంతరమని రెండు విధములు. మృత్తిక చేతను జలముచేతను శరీరమును నిర్మలమొనర్చుకొనుటయు, హితము మితము భక్షణయోగ్యమునగు అన్నాదికములను భుజించుటయు బాహ్యశౌచమనిపించుకొనును.

'మైత్రి ముదితా కరుణా ఉపేక్ష' లనెడి గుణములచేత చిత్తమాలిన్య వికారములను నివృత్తిచేసికొనుట అంతర శౌచ మనిపించుకొనును. మైత్రియనిన సుఖముగ బ్రతుకు

ప్రాణులయందు మిత్రభావముంచుట, పుణ్యాత్ములనుచూచి సంతోషించుట ముదితయందురు. దుఃఖార్తులగువారినిచూచి కనికరించుటకు కరుణయని పేరు. పాపాత్ములయొక్క మష్టులయొక్క సాంగత్యమును వదలి దూరమైవుండుట ఉపేక్ష.

ఇంకను యింకను కావలెననెడి పేరాసను వదలి తనకు ప్రాప్తించిన భోగసాధనములతో తృప్తిపహించుట సంతోషమందురు. ఆకలి దప్పులు — శీతోష్ణములు మున్నగు ద్వంద్వములను సహించి, కాష్ఠ మాన ఆకార మానాదివ్రతముల ననుష్ఠించుట తపమని చెప్పుదురు.

హస్తపాదాది అవయవ చేష్టల చేతనుకూడ అభిప్రాయమును ప్రకటింపకుండుటను కాష్ఠ మాన మందురు. అవయవముల సైగలతో అభిప్రాయమును వ్యక్తపరచుచు నోటితోమాత్రము మాటలాడకుండుటను ఆకార మానమందురు.

మోక్షమును ప్రతిపాదించెడి వేదాంత శాస్త్రములను అధ్యయనము చేయుటయు లేదా ప్రణవ మంత్రమును జపమొనర్చుటయు స్వాధ్యాయమని చెప్పుదురు.

(మిగత 12 వ పుటలో)

★ మ న క ర్త వ్యం ★

రచయిత:- కె. సచ్చిదానందమూర్తి, ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ.

★

[కె. సచ్చిదానందమూర్తిగారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ తత్వశాస్త్రోపన్యాసకులు. వారు ఈమధ్యా పశ్చిమఖండాల్లో పర్యటించుటకువెళ్లారు. ఈ చిన్నివ్యాసాన్ని లండన్ నుండి వ్రాసిపంపారు. నేలకొలిది మెల్లదూరంలో వుండి కూడా గీతావాణియెడ తమ అవ్యాజ ప్రేమాభిమానములను ప్రకటించిన ఆ సహృదయునకు మా కృతజ్ఞతాం జలులు. సంపాదకుడు.]

నేనీ లఘువ్యాసాన్ని లండన్ నుంచి వ్రాస్తూన్నాను. మాస త్రయంగా యూరోప్ లో పర్యటిస్తూన్నాను. విఖ్యాత విశ్వవిద్యాలయాలు చూడడం, బాస్పర్స్ - యూంగ్ - రస్సెల్ వంటి ప్రముఖ తత్వవేత్తలతో చర్చలు జరపటం, కొన్ని చోట్ల ఉపన్యసించటం, పాశ్చాత్య సంస్కృతిని అవగాహన చేసుకోటం చేస్తూన్నాను. యూరోప్ పర్యటనానంతరం హిందూసంస్కృతిని ప్రేమించేవారు పురాతన హిందూ గ్రంథాలను ప్రేమించేవారు చేయదగిన పనులు కొన్ని వున్నవని నాకు మరీ స్పష్టంగా తోచినది.

1. ఏ మతమైనా ప్రమాణ గ్రంథాలపై ఆధారపడక మానదు. హిందూమతానికి ప్రమాణగ్రంథాలు శ్రుతులు, స్మృతులు. స్మృతు

లుగా బాదరాయణ - జైమిని - కుమారిల భట్టులు రెండు గ్రంథాలనే పాటించారు. ఒకటి మనుస్మృతి. రెండు మహాభారతాంతర్గత గీత. ఇతరస్మృతులు లేవని వారనలేదు.

కాని వాటిని అంతగా అంగీకరించి నట్లు కనబడదు. బ్రహ్మసూత్రాలలో “స్మృతియిలా వున్నది” అంటూ గీత వేర్కొనబడ్డది. ఇతిహాస పురాణాలు పూర్ణప్రమాణ

గ్రంథాలుగా జై మిని కమారిలులు అంగీకరించలేదు; కాని వాటిని కూడ స్మృతులక్రిందే చేర్చాడు కుమారిలుడు. ఇతిహాస పురాణాలలోని రకరకాల కథలు వాస్తవంగా జరిగినవి కావనిన్నీ - అవి కేవలం, 'సూలం సూక్ష్మంనుంచి ఆవిర్భవిస్తుంది.' - 'ప్రాపంచిక భోగాలు శాశ్వతం కావు.' - 'మనుష్య ప్రయత్నంకంటే విధి బలీయం' - ఇత్యాది సీతులను బోధించటానికే ఆ కథలనిన్నీ కుమారిల భట్టు తల్త్రవార్తకంలో స్పష్టంచేశాడు. అంటే పంచతంత్రంలోని కథలెంతో యితిహాస పురాణాలలోని కథలూ అంతేనని కుమారిలుని అభిప్రాయం.

2. అయితే వేదంలో కథలు లేవా అంటే ఉన్నవి. అవి ఏలా అర్థంచేసుకోవాలి? మనకు యేది ప్రత్యక్షంగా చూడడానికి వీలవుతుందో లేక యేది అనుమానం చేత గ్రహించటానికి వీలవుతుందో, దాన్నిగూర్చి చెప్పటానికి శాస్త్ర మేర్పడలేదు. శాస్త్రం పై స్పృశాదు; మరి హిష్టరీన్ని కాదు. అందుచేత శాస్త్రగ్రంథాలల్లో ఎక్కడైనా ప్రత్యక్షానికి విరుద్ధమైన వాక్యాలుంటే వాటిని గుణవాదాల్సినవిగా పరిగణించాలి. ఉదాహరణకు

“ఈ యూపం సూర్యుడు” - అని శ్రుతి ఒకచో అన్నది. అంటే ఇక, యూపం - ఒక యజ్ఞ స్తంభం సూర్యుడై కూర్చుంటుందా? ఆచార్య శంకరులు అన్నట్లు వంద శ్రుతివాక్యాలు ఆలా అన్నా నిప్పు చల్లగాకాదు. వాచస్పతి చెప్పినట్లు, నూరు వేదాలు చెప్పనీయండి - కుండ గుడ్డకాదు. కాబట్టి యిలాటి వాక్యాలువచ్చినపుడు వాటిని వేరే విధంగా అర్థంచేసుకోవాలి. యూపాన్ని ప్రశంసించటానికే యీ వాక్యంకాని యథార్థాన్ని వర్ణించడానికి కాదు. అట్లే ఉపనిషత్తులలో ప్రపంచం ఎలా ఏర్పడ్డది అనే విషయాన్ని గూర్చి నానా రకాలుగా చెప్పబడ్డది. ఎందుకంటే, ప్రపంచం ఎలా ఏర్పడ్డది అని చెప్పేపని ఉపనిషత్తులదికాదు; అంటే శాస్త్ర గ్రంథాలదికాదు. ఆ పని చేయాల్సింది పై స్పృశ. అయితే శాస్త్రగ్రంథం ఏంచేస్తుంది. మోక్షానికి కావాల్సిన జ్ఞానం యిస్తుంది. అందుచేత సృష్టి ప్రక్రియను యిష్టమొచ్చినట్లున్ను బహుళా పరస్పర విరుద్ధంగాన్ను వర్ణించినవి శ్రుతులు. ఆ వర్ణనలన్నీ నిజం అనుకోవటం తెలివితక్కువ. (శంకరులు సూత్రభాష్యం I. IV. 14, 15 లో యీలాగే అన్నారు.)

ప్రత్యక్ష విరుద్ధములైన విషయాలు అనుమాన — అంటే హిష్టరీ పై న్నులకు విరుద్ధములైన విషయాలు శ్రుతిస్మృతులలో వున్నవి. వాటన్నిటిని నిజంగా తీసుకోగూడదు. అలాటి వాక్యాలు వచ్చినపుడు వాటిని గూడా వాదాలుగానో, లేక మరో అర్థంలోనో తీసుకోవాలి. కొన్నిచోట్ల శాస్త్రానిలో మనమెరిగిన సంగతులు “మంట చలిని పోగొట్టుతుంది” యిత్యాదులున్నవి. వీటిని చెప్పటానికిగూడ శాస్త్రానిలేర్పడలేదు. మరి కొన్నిచోట్ల “ఇంద్రుడు వృత్రుని మీదికి వజ్రమెత్తాడు” ఈలాంటి వాక్యాలున్నవి. ఇవి ప్రత్యక్ష అనుమానాలకు విరుద్ధంకావు; అయితే ఏది ఎత్తితే మనకేం ప్రయోజనం? కాబట్టి అలాటి వాక్యాలు స్వతః తాత్పర్యవంతములు కావు. ఎందుకంటే — అవి మనకు ధర్మాన్ని చెప్పవు. మోక్షసంబంధ జ్ఞానాన్ని యివ్వవు. మనం ఎలా జీవితంలో

నడచుకోవాలి, ఏసపనులుచేయాలి అని చెప్పటానికి శాస్త్రం అంటూ జై మిని అభిప్రాయం. అదేకాకుండా బ్రహ్మమును కూర్చి చెప్పేవాక్యాలు కూడా శాస్త్రములోని ముఖ్యభాగాలే. ఎందుకంటే బ్రహ్మజ్ఞానము మోక్షానికి ఆవశ్యకం గాన. నిజంగా శాస్త్ర తాత్పర్యము బ్రహ్మమును యెఱుక పరచటమే; బ్రహ్మము ప్రత్యక్ష అనుమానముల ద్వారా తెలుసుకోబడదు కాబట్టి — అని బాదరాయణుని అభిప్రాయం.

జై మిని బాదరాయణులు — కుమారిల శంకరులు సూచించిన సూత్రాల అనుసారంగా మన శాస్త్ర గ్రంథాలను అర్థంచేసుకోవటం ప్రథమ కర్తవ్యం. కుమారిలుని సూత్రం అంగీకరిస్తే శాస్త్రంను demythologise చేయవచ్చు. శంకరుల సూత్రం అనుసరిస్తే Spiritualise చేయవచ్చు.

(2-వ పుట శీషము)

సర్వవిధములగు ఫలాపేక్షలను వదలి సమస్తకర్మములను పరమగురువగు ఈశ్వరునకు సమర్పించుటను “ఈశ్వర ప్రణిధాన” మందురు. యోగ శాస్త్ర పద్ధతినిబట్టి యమ నియమములు వివరించితిమి.

యోగయజ్ఞమును చెప్పినపిదప భగవంతుడు స్వాధ్యాయయజ్ఞమును చెప్పియున్నాడు. అధికారులగు వారు విధిపూర్వకముగ గురుసన్నిధిని చేరి నియమపూర్వకముగ ఉపనిషత్తుల నభ్యసించుటకు స్వాధ్యాయయజ్ఞమని పేరు.

(ప్రశేషము)

నానువాదశంకరభాష్యసమలంకృతము శ్రీమద్గోపదీత అనువాదకులు శ్రీ సావిత్రి సుబ్బచైతన్యజీ.

(1954 అక్టోబరు సంచిక 28 వ పుట తరువాయి)

భా- కిం పునః తదనత్ యత్ స్వాత్మనత్తాం వ్యభిచరతీత్యుచ్యతే —

అను:- ఎయ్యది స్వసత్తానాశము (తన యునికిని గోల్పోవుట) నొందు చున్నదో, ఆ యసద్వస్తువింకను ఎట్టిదయియున్నదియు జెప్పు చున్నాడు —

శ్లో॥ అస్తవస్త ఇమే దేహా నిత్యస్యోక్తాశ్శరీరిణః ।

అనాశినోఽప్రమేయస్య తస్మాద్వ్యుద్ధ్వస్య భారత ॥ 18

భా:- అస్తవస్తః అస్తో నాశో యేషాం తేఽస్తవస్తః యథా మృగత్వస్త్వికాశా సద్బుద్ధి రనువృత్తా ప్రమాణనిరూపణాస్తే విచ్ఛిద్యతే స తస్య అస్తః తథా ఇమే దేహాః స్వప్నే మాయాదేహాదివచ్చ అస్తవస్తః నిత్యస్య శరీరిణః శరీరవశః అనాశినః అప్రమేయస్య ఆత్మనః అస్తవస్తః ఇత్యుక్తాః వివేకిభిః ఇత్యర్థః.

అను:- అంతము అనగా నాశము వేనికిగలదో అవి అంతవంతములు. ఎట్లన, మరుమరీచిక (ఎండమావి) మున్నగుదానియందు సద్బుద్ధి అనువర్తించినదై ప్రమాణముచే నిరూపణమైనవెనుక (ఆసద్బుద్ధి) విచ్ఛేదమునొందు (లేకపోవు) చున్నది; ఇయ్యది దానికి అంత మగును. అట్లే నిత్యుడును శరీరియు (త్రిభువనములలోని భూత భవిష్యద్వర్తమానరూపములై స సమస్తశరీరములను అంతర్యా మిగానుండి ధరించుచున్నట్టివాడును) అనాశియు (నాశము లేనివాడు)ను అప్రమేయుడును (ప్రమాణములచే నెఱుగబడని వాడును) అగు ఆత్మయొక్క యీ దేహములు (బ్రహ్మాండ మునగల సకలదేహములు) స్వప్నమునందు మాయా (నిద్రా

దోషముచే గలిగిన) దేహములువలెనే అంతము* గలవిగా వివేకులచేత జెప్పబడినవని యర్థము.

భా:- నిత్యస్యానాశ ఇతి న పానరుక్త్యం నిత్యత్వస్య ద్వివిధత్వాత్ లోకేనాశస్య చ. యథా దేహః భస్మీభూతః అద్భుతంగతః నప్తః ఇత్యుచ్యతే. విద్యమానోఽపి వయసా పరిణతః వ్యాధ్యాదీయక్తః జాతః నప్తః ఇత్యుచ్యతే. తత్ర అనాశినః నిత్యస్య ఇతి ద్వివిధేనాపి వినాశే న అసంబంధస్య ఇత్యర్థః. అన్యథా వృథివ్యాది వదపి నిత్యత్వం స్యాత్ ఆత్మనః తత్ మాభూత్ ఇతి. నిత్యస్య అనాశినః ఇత్యాహ.

అను:- “నిత్యము” “అనాశి” యనునీపదములు పునరుక్తిగలవి కావు. వలన లోకమున నిత్యత్వము, నాశము రెండువిధములుగా నున్నవి. ఎట్లన, దేహము భస్మీభూతమై కానరాకుండపోయి నశించినది అని చెప్పబడుచున్నది. దేహముండికూడ వయస్సు చేత పరిణామమునొందినదై రోగాదులతో గూడినదై నశించినది. (కృశించినది) అని చెప్పబడుచున్నది. ఇట్ల “అనాశి” “నిత్యము” అనిచెప్పి యీ రెండువిధములై న నాశముతోను ఆత్మసంబంధము లేనిదిగా తెలియజేయబడినదని యర్థము. అట్లు కానిచో భూమి మున్నగువాని నిత్యత్వము (ప్రళయమువఱకే ఉండునట్టి నిత్యత్వము) వంటిదే ఆత్మయొక్క నిత్యత్వముగూడ అగును. ఇట్టి భావమును నిరాకరించుటకై “నిత్యము” “అనాశి” యని భగవానుడు చెప్పుచున్నాడు.

భా:- న ప్రమేయస్య అప్రమేయస్య ప్రత్యక్షాదిప్రమాణైః ఆపరిచ్ఛేద్యస్య ఇత్యర్థః. నను అగమేన ఆత్మా పరిచ్ఛేద్యతే ప్రత్యక్షాదినా చ. న పూర్వం స్వత స్సిద్ధత్వాత్ సిద్ధే హి ఆత్మని ప్రమాతరి ప్రమితోఽప్రమాణాన్వేషణా భవతి సహి ప్రమాతు మిచ్ఛన్ పూర్వమిత్థం నిత్యః అవిక్రియః చ ఆత్మా ఆహమితి ఆత్మానం ప్రమాయ పశ్యాత్ ప్రమేయపరిచ్ఛేదాయ ప్రవర్తతే. సహి ఆత్మానామ కస్య చిత్ అప్రసిద్ధః భవతి.

* ఎండమావీయందు ఇది జలము అనెడిబుద్ధి ప్రమాణనిరూపణముచే తోలగి పోవుచున్నది. అట్లే యీ దేహములును ప్రమాణములచే నిరూపణముచేయగా (విచారించి చూడగా) సంవభూతములుగా లేదా బ్రహ్మమత్రములుగా (స్వతః సత్యతేనవిగా) పర్యవసానము నొందుచున్నవని యభిప్రాయము.

అను:- (మఱియు) ఆత్మ అప్రమేయమైనది. ప్రమేయము* కానిది అప్రమేయము. ప్రత్యక్షాది ప్రమాణములచేత† అపరిచ్ఛేద్య‡ మని యర్థము. ఓయీ! శాస్త్రముచేతను, ప్రత్యక్షాది ప్రమాణముచేతను ఆత్మ పరిచ్ఛేద్యమగుచున్నదిగదా? యనిన, అటుల కాదు. ఏలన, ఆయాయి ప్రమాణములద్వారా పరిచ్ఛేద్యముగా జేసికొనుటకుముందే స్వతస్సిద్ధమయి ఆత్మ విరాజిల్లుచు ఉన్నది. ప్రమాత? యైన ఆత్మ (తాను) సిద్ధమై యుండగానే ప్రమిత్సువు నకు (తనకు) ప్రమాణములను గురించిన అన్వేషణ (వెడకుట — ఆయాయివిషములను గోచరింపజేసికొనుటకు ప్రయత్నించుట) సంభవించుచున్నది. ఆయాయి విషయములను గ్రహింపగోరుచున్నవాడు మొదట, నిత్యమును అవిక్రియము‡ నగునిట్టి యాత్మను నేను అని ఆత్మను చూచుకొని తరువాత ఆయాయి విషయములను గ్రహించుటకు ప్రవర్తించుటలేదుగదా. ఏలయన, ఆత్మయనునది ఎవ్వనికిని అప్రసిద్ధముగాదు. (తన యొక్క-ఉనికి తనకు తెలియకుండ ఉండునట్టివాడు ఎవ్వడును లేడనిభావము.)

భా:- శాస్త్రంతు ఆత్మ స్తం ప్రమాణం ఆతద్ధర్మాధ్యారోపణమాత్రనివర్తకత్వేన ప్రమాణత్వం ఆత్మనః ప్రతిపద్యతే న తు అజాతారజావకత్వేన తథాచ శ్రుతిః “యత్సాక్షాదహోక్షాద్భ్రహ్మ య ఆత్మా సర్వాన్తరః” ఇతి.

అను:- శాస్త్రము పరమప్రమాణమే; (ఏ విషయమున?) అనాత్మ-(ఆత్మ కాని దేహము మున్నగువానియొక్క-) ధర్మములు ఆత్మయందు ఆరోపితము లయియున్నవి; అట్టి ఆరోపితధర్మములను మాత్రమే

* విషయ (గోచర) మగునది. † సేతాది-ఇంద్రియములచేత. ‡ పరిచ్ఛేదము నొందింపరానిది - ఇట్టిది అట్టిదిఅని పరిమాణముగలదిగా చేయుటకు శక్యము గానిది-గోచరింపజేసికొనరానిది. ౧ ప్రమాత - ప్రత్యక్షాది ప్రమాణములద్వారా ఆయాయి విషయముల నెఱిగెడివాడు. ౨ ప్రమిత్సువు—ప్రమాత కాగోరినవాడు — ఎఱుగగోరినవాడు. ‡ అవిక్రియము — ఎన్నడును ఎక్కడను వివిధమైన వికారములను పొందనట్టి స్వరూపస్వభావములుగలది.

నివర్తింపజేయునదగుటచేత ఆత్మకు (ఈ విషయమై) శాస్త్రము ప్రమాణముగా నుండునట్టిసితిని. పొందుచున్నది; అంతియేకాని అజ్ఞాతార్థమును (బాత్తిగా తెలియబడకయున్న ఆత్మను) తెలియ జేయునదగుటచే మాత్రముకాదు. “ఎయ్యది సాక్షాత్తు అపరోక్షమో (స్వయంప్రకాశమో) అయ్యది బ్రహ్మము; ఎయ్యది బ్రహ్మమో అదియే సర్వాంతర (సకలభూతములలోపలనుండు నట్టిది) మైన ఆత్మ” అని శ్రుతియు నిట్లే వక్కాణించినది.

భా:- యస్మాదేవం నిత్యః అవిక్రియః చ ఆత్మా తస్మాత్ యుద్ధ్యస్య యుద్ధాత్ ఉపరమం మా కార్మిః ఇత్యర్థః. న హి ఆత్ర యుద్ధం కర్తవ్యతయా విధీయతే. యుద్ధే ప్రవృత్తః ఏవ హి అసౌ శోకమోహప్రతిబద్ధః తూష్ణిం ఆస్తే తస్య ప్రతిబద్ధనాపనయనమాత్రం భగవతా క్రియతే. తస్మాత్ యుద్ధ్యస్య ఇతి అనువాదమాత్రం న విధిః. శోకమోహాదినంసారకారణనివృత్త్యర్థం గీతాశాస్త్రం న ప్రవర్తకం ఇతి ఆరంభః.

అను:- ఏహేతువుచేత ఆత్మ నిత్యము, అవిక్రియమునై యున్నదో, అందు వలన యుద్ధము సేయుము. యుద్ధమునుండి విరమింపకుమని యర్థము. ఇట యుద్ధము కర్తవ్యముగా విధింపబడుటలేదు. ఎట్లన, యుద్ధమున ప్రవృత్తుడయ్యేయున్న యీ యర్జునుడు శోకమోహములచేత ప్రతిబంధింపబడినవాడై (అడ్డగింపబడి) ఊరకుండెను. వీనియొక్క యీ ప్రతిబంధమును తొలగించుట మాత్రమే భగవానుడు చేయుచున్నవని. అందువలన “యుద్ధము సేయుము” అను నీ మాట అనువాదము (పూర్వమే ఉన్నదాని ననుసరించి పలుకుట) మాత్రమేకాని విధికాదు. గీతాశాస్త్రము శోకమోహాది సంసారకారణముల నివర్తింపజేయుటయే ప్రయోజనముగా గలదిగాని ప్రవర్తింపజేయునదిమాత్రముకాదు అని అర్థము.

(సశేషము)

శ్రీ భ గ వ ద్గీ త

మాధ్వ భాష్యానువాదము.

విద్వాన్ - శ్రీ మూళీ కృష్ణమూర్త్యార్యులు, బళ్ళారి.

౧౦౦౦౦౦౦

(గతసంచిక 24వ పుట తరువాయి)

“దుర్యోధనా! మావంక వీరులే లేరా” అన్నచో చెప్పుచున్నాడు:

శ్లో॥ అస్మాకం తు విశిష్టా యే తాన్నిబోధ ద్విజోత్తమః ।
నాయకా మమ సైస్యస్య సంక్షార్థం తాన్ బ్రవీమి తే ॥ 7

తా॥ బ్రాహ్మణోత్తమ! మావీరులను వారి బలతారతమ్యములను చెప్పుచున్నాను వినుము.

వి॥ బ్రహ్మ లేజోబలమే బలముగనుక మీరే మమ్ము కాసింపను, కాపాడను అర్హులని చెప్పుచున్నాడు.

శ్లో॥ భవాన్ భీష్మశ్చ కర్ణశ్చ కృపశ్చ సమితింజయః ।
అశ్వత్థామా వికర్ణశ్చ సామదత్తిస్తథైవ చ ॥ 8

తా॥ జయశాలులగు మీరు (ద్రోణుడు), భీష్ముడు, కర్ణుడు, కృపుడు, ఆశ్వత్థామ, వికర్ణుడు, భూరిశ్రవుడు మొదలగువారు మావీరులు.

వి॥ వీరులను ఎంచునపుడు మాకు ధైర్యము సన్నగిల్లుచున్నది. మావంక కూరులు తక్కువ. ఎందరు వీరులున్నారనుకొన్నను మనకు జయము సున్నయని పలికి భవితవ్యతను నూచించుచున్నాడు.

శ్లో॥ అన్యే చ బహవః శూరా మదగ్ధే త్యక్తజీవితాః ।
నానాశస్త్రప్రవారణాః సర్వే యుద్ధవిశారదాః ॥ 9

తా॥ శల్య, భగదత్త, కృతవర్మార్ములగు వీరులునుగలరు. ఇట్టి మీరందరు శస్త్రాస్త్ర నిపుణులు, యుద్ధపండితులు. ఇంతేకాక నాకొఱకు ప్రాణములనైన విడువ సిద్ధముగా నున్నారు.

వి॥ “త్యక్తజీవితాః” నాకొఱకై చచ్చివారనుటచే అమంగళము నూదించ బడుచున్నది. జీవితాశను విడచియున్నారనియు చెప్పవచ్చును.

పాండవసేన చిన్నదైనను గెలుచును. విలసనగా

శ్లో॥ అపర్యాప్తం తదస్మాకం బలం భీష్మాభిరక్షితమ్ |

పర్యాప్తం త్విదమేతేహం బలం భీమాభిరక్షితమ్ |

10

తా॥ మా సేన గొప్పది, భీష్మరక్షితము. అయినప్పటికి శత్రువులను జయింప జాలదు. పాండవసేన చిన్నదయ్యి భీమరక్షితముగాన జయింప సమర్థముగానున్నది.

వి॥ దుర్యోధనుని దృష్టి ధృష్టద్యుమ్నునిపైకాదు. భీమునికి వెణచినంత ఎవరికి వెఱవదు. తనతోడల విఱుగగొట్టుటకు, తమ్ముని ఎదచీల్చి నెత్తురుద్రాగుటకు, దుర్యోధనవంశ నిర్మూలనమునకు ప్రతిజ్ఞచేసిన భీమునియెగుట ఇతర పాండవవీరులు లెక్కకు రాలేదు. అరుణుని కర్ణుడుగెలుచును. ఇతరవీరులను మీరందరుగెలుతురు. కాని భీముని నే గెలువవలసినదని చెప్పెను. ఈ విజయములు సంశయగ్రస్తములని నూచించి రోషము ప్రట్టింప ప్రయత్నించెను.

శ్లో॥ ఆయనేషు చ పర్వేషు యథాభాగమవస్థితాః |

భీష్మమేవాభిరక్షన్తు భవన్తస్సర్వ ఏవ హి |

11

తా॥ పాండవసేన బలిషముకనుక మీరు సర్వముర్కస్థానములను జాగరూకులై కాపాడవలసినది. భీష్ములు కర్ణుడులు కొట్లాడక ఐకమత్యముకలిగి, భీష్ముడుచేప్పినట్లు నడచుకొనుడు. నేనాపతియగు భీష్ముని కాపాడుచుండుడని దుర్యోధనుడు నుడివెను.

వి॥ ఇట్లుపలికి దుర్యోధనుడు వ్యసనాకాంతుడయ్యెను. “నాకొఱకు పోరాడి జయింపగోరువారు” అనుటకు బదులు “నాకొఱకు పోరాడి చచ్చువారు” అనుటచేతను. మరియు తనసేన శత్రుజయమున అసమర్థమనుటచే తను దుర్యోధనుడు తనమనమున అపజయమును శంకించెనని స్పష్టమగుచున్నది.

అప్పుడు దుర్యోధనుని విషణ్ణతను పోగొట్టవలెనని భీష్ముడు సింహనాదమొనర్చెను. ఆచార్యుడు దుర్యోధనాపజయము నిశ్చయమని తెలిసి ఊరకుండెను.

శ్లో॥ తస్య సజ్జనయన్ హర్షం కురువృద్ధః పితామహః |

సింహనాదం వినద్యోచ్చై శృణ్థి దధౌ ప్రతాపవాన్ |

12

తా॥ కురువృద్ధుడును, తాతయునగు భీష్ముడు దుర్యోధనుని యధైర్యము పోగొట్ట నెంచి సింహనాదమొనర్చి హర్షము ప్రట్టింప నెంచెను. శంఖనాదమునగూడ నొనర్చెను.

వి॥ “నేను ముదుసలినే కాని నేను నేనాపతిగానుండగా నీకేల భయము”ని భీష్ముడు దుర్యోధనుని భయము మాన్ప యత్నించెను.

(సశేషము.)

దృఢ నిశ్చయః

లేఖకుడు:— దివంగత — కథన కళాప్రపూర్ణ —

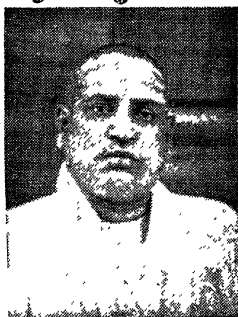
పండిత నోముల అప్పారావుగారు, కాకినాడ.

[కవి - పండితుడు - రచయిత - వక్త - భక్తుడు - ప్రచారకుడు, మా మిత్రుడు శ్రీ అప్పారావుగారు 8-1-55 రాత్రి 12-30 నిమిషములకు పరమపదించినారని వారి కుమారునిద్వారా వచ్చినవార్త మమ్ము గంభీర చింతానిమగ్నుల చేసినది. శ్రీవారి ఆత్మకు శాంతి కల్పగాక ! వారి పవిత్రకుటుంబమునకు మా సానుభూతి. —సం.]

శ్రీమద్భగవద్గీతా శాస్త్రమున భక్తుడు దృఢనిశ్చయముడై యుండవలెనను వాక్యముకలదు. దృఢనిశ్చయమనగా — సాధకుడు తానాచరింప నిశ్చయించుకొనిన సాధనము నుండి చలింపక దృఢముగ నుండుటయని యర్థము. ఎట్టిప్రలోభముల వలననైన నితరసాధనముల నసలంబింపకుండుటయే. ఏదైననొక మొలక నొకచోటనాటి, దానిని మఱుచటిదినము పెకలించి యింకొకచోట పాతిపెట్టి, మూడవదినమున దానినింకొకచోట నాటినచో నా మొలక బ్రతుకనేరదు. బ్రతుక నప్పుడు పుష్పించుట, ఫలించుటమాట చెప్పనేల? ఆ మొక్క నొక్కచోటనే నాటి కదల్చక తగుప్రోడిచేసిన నది జీవించి పుష్పవంతము ఫలవంతము కావచ్చును. అటులే సాధకుడు తన

సాధనమును మాటిమాటికీ మార్చుకొనుటవలన సిద్ధిని బొందజాలడనుట నిశ్చయము. భగవద్గీతలో నా ప్రకరణముననే యింకొకచోట సాధకుడు “స్థిరమతి” యైయుండవలెనని యాయర్థమే ధ్రువపఱచబడినది.

ఈ మధ్య నేనొక వింతయగు నాంధ్రమిత్రుని కనుగొంటిని. ఆతడు కొన్నాళ్ళకిందట నన్నుజూచినపుడు

“హరేరామ్” అని పలుకుచు వందన మొనర్చెడివాడు. తర్వాత కొన్నాళ్ళకు “శివోఽహం” అని వచించుచుచేతులుజోడించెడివాడు. మఱికొన్ని దినములకు “జయహర నాథ్” అనుట మొదలిడెను. పిమ్మట ‘సాయీభగవాన్ కీజయ్’ అనుచుండెను. ఈ ధరిమలాను కనుపడి “మెహర్ భగవాన్ కీ జయ్” అని నుడివెను. ఇటుపిమ్మట నెన్ని మార్పులు రాగలవో, యెవరెఱుగుదురు? ఇట్టిభక్తులు మఱికొందఱుండవచ్చును. వారలవలంబించు సాధనములు ఆ యుపాస్యదేవతలు చెడ్డవారని నా యభిప్రాయము కాదు. కాని ఈ విధముగ సాధనమున నిలుకడలేనివాడు సాధకునకు సిద్ధిలభించుట కష్టమగును. సాధన దార్ఢ్యమువలననే సిద్ధి లభించుననుట తత్వవేత్తలకు సువిదితము. “సర్వదేవనమస్కారః కేశవం ప్రతిగచ్ఛతి” అనువాక్యము చొప్పున పరమాత్ముని నేదేవతారూపముగ నైనను పాసించవచ్చును.

న తత్రదోషః. కాని సాధనమందు దృఢత్వము కలుగువఱకు లేక సిద్ధిని పొందువఱకు నేదేనియొక్కసాధనమునే యవలంబింపవలసియుండును. మాటిమాటికి మార్పుకొనుట శ్రేయస్కరముకాదు. సోదరులారా! ఏ వ్యక్తినైన విమర్శించితినిని భావింపవలదు. దురదృష్టవశమున పావనమగు హిందూ (భారత) మతమున కేర్పడిన యీ చపలత్వమును దోషమువలన మనస్సునకు కలిగిన భేదము నీవిధముగ దెలియచేయుచున్నాను. మీక్షిప్తమయిన మార్గమున ప్రకమముగ చలింపక, పయనించుడు. సాధ్యమునుజేరగలరు. మాటిమాటికి మతమును, తత్సాధన కార్యక్రమమును మార్పుకొనవలదని మనవి చేయుచున్నాను. నిశ్చలమగుసాధనముద్వారా పరమాత్మను పాసించి వాంఛితార్థమును బడయగలభాగ్యమును మనకు పరమేశ్వరుడొపంగుగాత.

శాంతిః శాంతిః శాంతిః,

శ్లో! సంతుష్టః సతతం యోగీ యతాత్మా దృఢనిశ్చయః ।

మయ్యర్చిత మనోబుద్ధి ర్యో మద్భక్తః స మే ప్రియః॥

[శ్రీభగవద్గీత అ. ౧౨ శ్లో॥ ౧౪]

★ స్వ స్వ రూ ప జ్ఞా న ము . ★

వేదాంతపితామహులగు శ్రీ రాజేశ్వరానందస్వాములవారు, M.A., D.Litt.

సంపాదకులు - The Call Divine.

(గత సంచిక 27 వ పుట తరువాయి)

జాగ్రదవస్థయందుగాని, గాఢనిద్రావస్థయందుగాని స్వప్నమకలుగుటలేదు. గాఢ నిద్రయందజ్ఞానము ఘనీభూతమైయున్నది. జాగ్రదవస్థయందు దేహజగత్తు నామరూప వికారవిషయముల బ్రతీతి గలుగుచున్నదిగాన, కారణ కార్యరూపములగు రెంటియందును తత్త్వజ్ఞానము కలుగుటకు వీలులేదు. స్వప్నమునందున్నవానిని లేపుట తేలిక. అట్లే, దేహోపబుద్ధితక, నేనెవనినో నాకుఁదెలియకయుండు సమయమున కత్త్వమసి మహావాక్యార్థ జన్యజ్ఞానమదయించును. జాగ్రత్స్వప్నావస్థలలో నేనను యవాంఛిత్యము గోచరించుచున్నది. నుషుప్తియందది గోచరించుటలేదు గాన, 'అహం' 'ఇదం' 'మమ' 'మమేదం' అను బుద్ధి యజ్ఞానకార్యమగుటచే దనకారణమగు యజ్ఞానమునందె సృష్టినితిలయములను బొందుచున్నది.

తత్త్వమసి మహావాక్యార్థ జన్యజ్ఞాన నున్వయవ్యతిరేకములద్వారా యిట్టి యజ్ఞానమును బాధించుచున్నది. తుర్రావస్థ మహాకారణ శరీరిగానున్న సమయమున "తత్త్వమసి" మహావాక్యార్థ జన్యజ్ఞానము కలుగుట కనుకూలమగు కాలము, "అచార్యవాక్ పురుషో వేద సేతరః" "జ్ఞానాదేవ తు కైవల్యమ్"

నుషుప్తి, సుషుధి, మూర్ఛలయందాత్మయొన్నది. కర్తృత్వాదికముమాత్రము లేదు. బుద్ధివిలీనమైనది. ప్రత్యక్షానుమానాగమములు ధీవిశిష్టాత్మకు గోచరములు. ఉపాధులు భిన్నములైనను చైతన్యమొక్కటియే. దేహమనోవాక్కర్మములులేనిది యాత్మ. సమస్త దృశ్యములను చూచునదాత్మ. కాని చూడబడునది కాదు. దేహముకంటె భిన్నముగా నాత్మగనుపించినచో మోహమునకు హేతువుగలుగదు. అగుచో గారణములేనిది, కార్యముకానిది యాత్మయే. ఏకార్యములేనిది కారణము కానిదియునుగను. అవిద్యచేత నాలోపింపబడినదంతయు మిథ్యయే. అధ్యాసమునకు నధిష్ఠానమునకు నైకత్యముకలుగుట భిన్న. దేహముకంటె దేహి, విషయములకంటె విషయి, మాయకంటె మాయావి యన్యమైనట్లు, దృక్కునకును, దృశ్యమానకును సంబంధములేదు. "అనంగోహి ఆయం పురుషః" అత్మసర్వాధిష్ఠానము; సర్వప్రకాశకము. అంతరదృశ్యమగు యంతఃకరణము, మధ్యదృశ్యమగు దేహము, కరచరణాది యవయవములు, బాహ్యదృశ్యములగు ఘటపటాది విషయములు, పాంచభౌతికమైన జగత్తు, యివన్నియు జడములు. అత్మసన్నిధిలేక బ్రకాశింపనేరవు. అత్మ స్వసన్నిధిమాత్రాన వీటిని భాసింపజేయుచు, వీటి భావాభావముల

నెరుంగును విలక్షణమై, ఆసంగమై, సాక్షియై, కూటస్థమైయున్నది. ఆత్మచైతన్య సూక్ష్మతకాదు. స్వతస్సిద్ధము. పరప్రకాశమునుకొరదు. ఆత్మేతరములు జడపదార్థములు. జాగత్స్వప్నావస్థలు జడములు దృశ్యములు, అగంతుకములు, ఆత్మధర్మములుకావు. ఇవి చిత్స్వభావమును విడుచుటచే నుపపత్త్యవస్థయందు గోచరించవు; స్ఫురించవు. గావున వినశ్యములు, భ్రాంతిజన్యములును. నుపపత్తిదశయందుఁ దెలియమియను యజ్ఞానానుభవము కలదు గాన, నజ్ఞానము దృశ్యమగుచున్నది. సహజమగు యాత్మచైతన్య స్వరూపము సర్వావస్థలయందు ననున్మాతమై, స్వప్రకాశమానమై, ప్రమాణప్రపత్తికంటె పూర్వమే సిద్ధమైయున్నది.

నేనని జాగరణమునందహంకారముగాగాని, స్వప్నమునందహంభావముగాగాని, నుపపత్తియందహమృతిగాగాని లేనినీతి మానము. అదియేత్యాగము. అదియేజ్ఞానము. తల్లితనచిన్నబిడ్డను నిద్రచుండిలేపి యన్నము పెట్టినది. బిడ్డ యన్నము తిని, మరల నిద్రించెను. కొంతనేపైతరవారత నాబిడ్డ నిద్రనుండి మేల్కొని నాకన్నముపెట్టుము; నేనింకను తినలేదుని తల్లితోయనుట విదితమేగదా! అటులే మనస్సు, బుద్ధి, దేహము, కరచరణాది యవయవములివన్నియు బిడ్డ నిద్రయందన్నము తిన్నప్పుడుఁ దమ తమ స్వస్వవ్యాపారములయందు పగిలించినను, పగిలించనిచుట్టును, చిలుక దనగూటినుండి బయలుదేరిన తరువాత నాగూటితోఁజలుకకు నెట్టిసంబంధము లేనియట్లును, దశముని కథయందొక బాటసారి, నీవే దశముఁడవని ప్రబోధించిన తరువాతఁ దాలెక్కించిన తొమ్మిది గురితోఁదనకు సంబంధములేనియట్లును; వేదాంతవిజ్ఞాన ప్రబోధనమయమందు దేహబుద్ధి ద్రియాదులుండియు నుండనట్లును; వేదాంత విజ్ఞానమునిశ్చితార్థ మాపునిచే ప్రబోధింపఁ బడుచుండగా శిష్యునకు మనస్సుచేతగాని, వాక్కుచేతగాని, కాయముచేతగాని, నెట్టియాయాసమును లేకుండగనే క్రియాకారికరూప పరిపంపపగిలిననులేక దక్షిణమే నుపసీద్ధముగా, నపర్యంతముగా, నవ్యవధానముగా, స్వయముగా సాక్షాత్తుగా స్వస్వరూపసిద్ధి పొందగలముగానున్నది. స్వప్నమునందు సింహమును జూచుటచేతఁ గజము జాగ్రదవస్థను జెందునట్లు సదాచారుడైన యాపునియొక్క యనుగ్రహమున శిష్యుడు మేల్కొనినఁగలఁడు.

ఆవిద్యావ్యయంబుఁబరస్కరించుకొని విధిప్రతిషేధరూపమగు కర్మకాండము నాలోపాపపాదవ్యాయమాన బ్రవర్తించు మోక్షదాయకమగు జ్ఞానకాండమును వరిల్లుచున్నయది. బంధమోక్షములు సాపేక్షపదములు బంధమవిద్యాకల్పితము. ఆత్మయందు బంధబోధక ప్రమాణవాక్యములు లేవు. ఆత్మయందు బంధారోపముగాని, దానినిషేధముగాని యున్నదనుకొనుట మాయాకృత్యము. నీటియందుండు మత్స్యము దిప్పికయైనదనినట్లును, సర్పత్రి నిండియుండు యాకసమును నశేకదిక్కులందు వెతకునట్లును,

స్వతస్సిద్ధమైన నాత్మస్వరూపచైతన్యమును బొందుటకై ప్రసంఖ్యానవిధి నవలంబించు నట్లున్నయది.

అజ్ఞానమును బాధించునది జ్ఞానమే. వైరాగ్యముపరత్రియందుండినను బోధలేని యెడల నజ్ఞానము బాధింపకొబడదు. వైరాగ్యోపరతులు ముముక్షువుల కనుకూలములు.

రాముడు సీతవేషమునుధరించి నటించినను తాను రాముడనన్న స్వస్వరూప జ్ఞానమును మరుసడు. ఇట్టిజ్ఞానము నిర్వికల్పమైనది అపరోక్షకృతకృత్యనకు జీవేశ్వర జగజ్జాలమంతయు నెండమావులవంటిది. ఆకాసమున వృక్షమే లేనితఱి, కాయకాచి పండు పండిన దనుటయు నాపండుయొక్క గుణాగుణముల నిర్ణయింప బూనుకొనుట నెవ్విధముగానుండునో, యట్లే ధర్మాధర్మములజ్ఞానజగత్తునందలివిగాన “సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్య” యని శ్రుతులుచెప్పుచున్నవి. గనుక, లక్ష్యమైననాత్మకును, వాచ్యమైన దేహేంద్రియాదులకును గలుగు యధ్యాసమే యధర్మము. స్వస్వరూపజ్ఞానమే ధర్మము.

లౌకికము, వైదికము, వేదాంతమునని మూడు తెలుగులు.

1. లౌకికము. లోకవ్యవహారమైనది, శబ్దజన్మమైనది, పురాణేతిహాసములు ప్రమాణములు. ఉదాహరణము ప్రబోధమునకు సహకారి.

2. వైదికము వేదవిహిత యజ్ఞయాగాది కర్తృకర్మక్రియల వ్యవహారము. స్వర్గభోగ సుఖానుభవము. స్మృతులు ప్రమాణములు. ఉదాహరణముచేతగాక ననుష్ఠానము చేతనే సాధించవలసియున్నది.

3. వేదాంతము. అలౌకికమై, సనాతనమై, స్వస్వరూప సాక్షాత్కారమైనది. ప్రస్థానత్రయములు ప్రమాణములై గురుశిష్యవ్యాయమున బోధ్యబోధక లక్షణమై ప్రజ్ఞాపత్రమై యున్నయది. కర్తృత్వాది త్రైగుణ్యవిషయములు లేనందున నిందుదాహరణముగాని, యనుష్ఠానముగాని పనికిరానందున వాటి నతిక్రమించి, వాటికి ప్రకాశమైన స్వానుభవమే జాగ్రదాది సర్వానుభవములకు ననుభవస్థానమైనది. ఉపనిషద్ధర్మమై, సన్యాసలక్షణమై, తత్త్వమనీ మహావాక్యార్థజన్య జ్ఞానానుభవమై, ప్రత్యక్షపరాభిన్నమై స్వయంప్రకాశస్వరూపమైనది. ప్రమాణమునకును ప్రమేయమునకును సంబంధముచేత జనించున దాత్మజ్ఞానము. రాజాజ్ఞానమంటిది శ్రుతిప్రమాణము. మిత్రవాక్యమువంటిది స్మృతి ప్రమాణము. బాలపదనములవంటివి పురాణేతిహాసములు. అత్మజ్ఞానమునకు స్వానుభవమే ప్రమాణము. మహానీయులయనుభవములే శ్రుతులుగాన, నవి క్షేప్తముగాను, శ్రేష్ఠముగాను, ప్రౌఢముగాను, ప్రబలముగాను నుండును.

పరాపరములని శక్తి రెండువిధములుగ నుండును. పరాశక్తికి యిచ్చ, క్రియ, జ్ఞానములనునవి స్వరూపములు. ఇవి జాగ్రత్స్వప్నావస్థలయందుండు యనుభవములు. అపరాశక్తి నిద్రావస్థయందు యిచ్చ, క్రియ, జ్ఞానము యను వివక్షితలేకను, బుద్ధి దేహ

జగత్ప్రతీతిలేకను, పరమాత్మను నావరించిన యజ్ఞానము కనుక, గాళరాత్రి స్వరూపముగా నుండును. జాగ్రత్స్వప్న సుషుప్త్యవస్థల నవస్థాభిమానములు ననుభవించబడు దృశ్యములును పరాపరశక్తి స్వరూపములగును.

తిరిగి యివి విద్యయనియు నవిద్యయనియు ద్వివిధములు. దేహోపాబ్ధి, జగత్సత్యత్వదృష్టి, యిహపర సౌఖ్యవాంఛలు మున్న గునానియందు కానుపించు శక్తియవిద్యా శక్తివి. దేహము, దేహి వేదనియు, దేహి యథార్థముగా స్వయంప్రకాశ సచ్చిదానంద పరబ్రహ్మయనియు, ననాత్మజ్ఞానముచేతఁ దానాదేహమును భ్రాంతి జెందుటయు, నాదేహోపాదృష్టియందు గానుపించు యథార్థానుభవమును ప్రత్యక్షానుమానములుగా నిశ్చయించి, ఆత్మానాత్మవివేకముద్వారాను, అన్వయవ్యతిరేక యుక్తులద్వారాను, “అహం బ్రహ్మైస్మి” యనెడి యనుభవమువరకునుగల వివేకశక్తికి విద్యయని పేరు. అట్టి విద్య యవిద్యానాశమువలనఁ గానుపించును. అవిద్య విద్యచేతఁ బాధింపఁబడగ విద్యయును కర్పూరజ్యోతివలె లేనిదై యద్వితీయబ్రహ్మాత్మానుభవమున కన్యము కానిదై యుండును.

ఆత్మానాత్మవివేకసీతీయందు ప్రతిఫలించునది బ్రహ్మశక్తిమాత్రమే. నీరు మన్నగలియునప్పుఁడా నీరు మట్టి వేరువేరుగా గాన్పించక నుంచునట్టి సీతీ బురద. ఇట్టి బురద నీరుగాదు. మట్టియును గాదు. ఈ రెండును కలియనిది బురద గాదు. ఈ రెంటి కలయికయే సంధి, లేక గ్రంథియన్న పేరుతో బురదగానైనది. ఇట్లే, ఆత్మయనాత్మల యొక్క సంధియందు ప్రతిఫలించునది శక్తి. అనఁగా మాయ. పారమార్థికముగా లేనిది.

మాడు విధములు. భౌతిక, దైవిక, పారమార్థికములని వాటి పేరులు.

1. భౌతిక దృష్టి:—

భూతములయందు ప్రతిఫలించు జ్ఞానము శబ్దస్పర్శాది పంచభూతములయందంతఃకరణాది యింద్రియములతోఁ గూడిన పరిచ్ఛిన్నత్వ జ్ఞానము. కించిద్జ్ఞత్వ కర్తృత్వాదులతోఁ గూడిన దృష్టి. ఇచ్చక్రియ జ్ఞానము లనెడి పరాశక్తియందు ప్రతిఫలించి, జాగ్రత్స్వప్నములయందు వ్యవహరించును. యిది యపరాశక్తియొక్క యంశము.

2. దైవిక దృష్టి:—

పంచభూతములే దేహముగాఁగల సర్వజ్ఞత్వాది గుణములతోఁ గూడిన నపరిచ్ఛిన్నత్వ దృష్టి. ఈశ్వరత్వము అపరాశక్తియందు ప్రతిఫలించు జ్ఞానమున్నది.

3. పారమార్థిక దృష్టి:—

త్రిపుటి రహితమయిన ప్రత్యక్షపరాభేదజ్ఞానము కలది.

(సకేషము)

ఒక్క మాట.

రచన:- స్వామి శ్రీ శివానందజీ - ఆనందకుటీర్.

భగవద్గీతను ఎక్కువగ పఠించు కొలది, దానియందు ఎక్కువగ చొరబడు కొలది నీకు అధికమైన జ్ఞానమును, ఆనందమును కలుగును. నీకు వీరైనన్ని పర్యాయములు ఈ గ్రంథమును పునః పునః పఠనము గావించి, అందలి విషయములను సంపూర్ణముగ ఒంటబట్టునట్లు చేసి కొనవలయును. ప్రతి పర్యాయము నీకు నూతన భావములు, నూతన జ్ఞానము, నూతన అంతరీక్షణము ఉదయించును. కొద్దిపాటి సంస్కృత జ్ఞానముగలవాడు సైతము దానిని అర్థము చేసికొనగలయట్టి సులభమైన భాషలో, పఠశమైన శైలిలో గీత వ్రాయబడినది.

భగవద్గీత వేదములయొక్క పిండితార్థము. హిందూమతమునకు ప్రమాణ గ్రంథములైన *ప్రస్థానత్రయములో అదియొకటి. ప్రస్తుతము అమెరికనులు, జర్మనులు, యూరోపియనులుకూడ గీతా పఠనమునందు బహుశీవశ్రద్ధను చూపుచున్నారు. గీతోపదేశములు వాస్తవముగ

అభ్యాస యుక్తమైనవి, సర్వజనియ మైనవి, సర్వసామాన్యమైనవి. జీవితమున అవి విశాల దృక్పథమును కలిగియున్నవి. ఎటువంటి తికమకయైన, ప్రధానమైన జీవితసమస్యకైనను నీకు గీతయందు సమాధానము కనబడును.

సమస్త ప్రపంచమునందలి స్త్రీ పురుషులకు సజ్జీవన, సదాలోచనల కొరకు ప్రవర్తనా నియమములను నిర్ణయించునట్టి గ్రంథము గీత. అమృతతత్వ, బ్రహ్మానందములనెడి పరమధామమునకు పరియైన, తిన్నని బాటను చూపునట్టిది గీత. యువతీయువకుల జీవితమునకు ఆకృతి నొసంగ నుద్దేశించు పాత్రముగీత. ఈ జగత్తులో జీవిత కర్తవ్యములను నిర్వర్తించుచునే, మనస్సును నిగ్రహించుటకును, బీభత్సమై చెలరేగడి ఞ్చంద్రియములను అణచుటకును, పాపగుణములను పరిమార్చుటకును, దైవీ సంపత్తును ఆలవరచుకొనుటకును, నైతికసిద్ధిని పడయుటకును, భక్తిని అభివృద్ధి చేసికొనుట

* గీత, ఉపనిషత్తులు, బ్రహ్మసూత్రములు.

కును, కర్మయందు విమోచనము నొందుటకును, మనస్సును నిర్మలము గావించుకొనుటకును, సాయుజ్య (మోక్ష)మును పొందుటకును, - నిర్దేశితమైన, ప్రత్యక్షమైన, ప్రయోజనకరమైన, ప్రబలమైనపద్ధతులను నిర్ణయము చేయునట్టిది గీత.

కాన, గీతను ప్రతివ్యక్తియు సంపూర్ణముగ పఠనముచేయవలెను. అది నీకు హితుఁడు, మిత్రుఁడు. అది నీకు తండ్రి, తల్లి, తాత, గురువు. ఆ గీత నీకు పథముఁ జూపుఁ గాక !

గీతాపఠనము హిందూదేశమందలి అన్ని పాఠశాలలలో, అన్ని కళాశాలలలో, వేయేల, ప్రపంచమందలి సకల పాఠశాలలలో కళాశాలలలో నిర్బంధపాఠవిషయము కావలెను. పాఠశాల విద్యార్థులకు కళాశాల విద్యార్థులకు అది పాఠపుస్తకముకావలయును. దానిని వారి

ప్రణాళికలో చేర్చవలెను. ప్రతి విద్యావిధానములో దానికి కడుంగడు ప్రధానస్థానముసంగవలెను.

కేవల లౌకికవిద్య వట్టి ఊకవంటిది. అది కేవల ఆహారసంపాదనోద్యమమునకే తోడ్పడును. జీవితములో తిని, త్రాగి, తూగుట కంటె ముఱియొక ఘనతరోద్యమము లేదా? నీవు చిన్నప్రాయమున నున్న పుడే నీ చిత్తభూమియందు ఆధ్యాత్మిక బీజమును చల్లవలెను. అట్లు చేసిననే, అది నీ యుద్యోగవిరమణ కాలమునాటికి వేరుపెట్టి, పూచి, కాచి, ఫలించును. లౌకిక విద్యతో బాటు నైతికశిక్షణయు, ఆధ్యాత్మిక శిక్షణయు నొసగునట్టి విద్యావిధానము నే శాస్త్రీయమైనదనియు, సముక్తమైనదనియు, సంపూర్ణమైనదనియు భావింపవలెను.

అనువాదము:-

R. రాధాకృష్ణయ్య, వేంకటగిరిటౌన్.

వార్తలు.

డిసెంబరునెల 24 వ తేదీ నుండి జనవరి 8 వ తేదీ వరకు తూర్పుగోదావరి జిల్లా ర్యాలి గ్రామమునందు శ్రీ ఉమాకమండలే శ్వరస్వామివారి ఆలయ ఆవరణములో శ్రీ సమయమంతుల నాగేశ్వరరావుగారిసౌజన్య సహాయముతో శ్రీ శంకరానందస్వాముల వారి భగవద్గీతోపన్యాసములు జరిగినవి. పస్తాదు సయ్యపురాజుగారు వెంటగోపాల కృష్ణరాజుగారు కార్యక్రమము ముగియు వరకు శ్రీస్వాములవారి వెంటనుండి కార్యక్రమమును జయప్రదముగ జరిపించినారు.

శ్రీ శంకరానందస్వాములవారును శ్రీ రామకృష్ణానందస్వామివారును 9-1-55 తేదీ ర్యాలి నుండి బయలుదేరి మధ్యాహ్నమునకు రాజమహేంద్రవరము వీరభద్రపురం నందలి ఆదర్శ మహిళా విద్యాలయమును చేరుకొనిరి. విద్యాలయ వ్యవస్థాపకయగు శ్రీ బి.కె. వెంటటరమణమ్మగారును కార్యదర్శిని సాధుజనాబాయిగారును శ్రీస్వాముల వారికి విద్యాలయమునందు తగిన బహువసతి కల్పించినారు. భారత మహిళాభ్యున్నతికి పాటుపడు ఆ సంస్థను తిలకించి శ్రీస్వాముల వారు పరమానందము చెందిరి. శ్రీ సాధు అమ్మగారి అధ్యక్షతతో సాధు స్త్రీల మతమునందు రెండు ఉపన్యాసములు జరిగినవి. అచ్చటినుండి శ్రీవారు నంద్యాలకు వెళ్ళినారు.

జనవరి 12, 13, 14 తేదీలు నంద్యాల త్యాగరాజ కుటీరమునందు శ్రీ త్యాగరాజ జయంతులు జరిగినవి. శ్రీశంకరానంద రామ కృష్ణులు అందు పాల్గొన్నారు.

15-1-55 మొదలుకొని అయిదు రోజులు మైసూరుపేట చన్నగిరియందు శ్రీశంకరానందస్వాములవారి గీతోపన్యాస కార్యక్రమము జరిగినది. వేలాది భక్తసమూహముతో కార్యక్రమము ఆత్మంత్రైభువోపేతముగ నెరవేరినది.

22-1-55 నుండి 15 రోజులు హుస్సేట శ్రీ గీతానేవాళమమునందు ఉదయము విచారసాగర ప్రవచనము, సాయంకాలము గీతోపన్యాసమును జరిగినది. 7-2-55 నుండి 3 రోజులు శ్రీగీతానేవాళమ వారి కోత్సనము నెరవేరినది.

25-1-55 నుండి నాలుగు రోజులు ప్రొద్దుటూరు శ్రీ కృష్ణగీతాశ్రమమునందు శ్రీ రామకృష్ణగారు భాగవత ప్రవచనము సలిపినారు. ఆ సందర్భమున కవిపుంగవుడు శ్రీ బడబాగ్ని నారాయణరాజుగారు రచించిన ఆభినందన పద్యములు సమర్పించబడినవి.

బెంగళూరు శ్రీ బహ్మవిద్యాశ్రమము నందు 9-2-55 నుండి 16-2-55 వరకు జరుగు శ్రీకవీరనాథ పుజ్యారాధన సప్తహమునందు శ్రీ రామకృష్ణానందస్వామివారు భాగవతోపన్యాసము లొనర్చెదరు. శ్రీ శంకరానందస్వాములవారు ఇచ్చటి నుండి హోగరేకాక గిరి వెళ్లెదరు.

హోగరేకాక గిరి యందలి శ్రీ శివానంద నేవాళమములో శ్రీ శివరాత్రి ప్రయుక్త సప్తహము జరుగగలదు. అచ్చటి నుండి శ్రీ వారు అనువసహియందు 28-వ తేదీనుండి మూడురోజులును, తాపరకరెయందు 28-వ తేదీనుండి వారము రోజులును గీతోపన్యాసము లొనర్చెదరు.

తదనంతరము ౮-౩-౫౫ నుండి మూడు రోజులు రోజూరుజిల్లా ఆగరమునందు జరిగెడి శ్రీ సనాతన వేదంత్తజ్ఞాన సభయందు పాల్గొందురు. ఆ సమయమున శ్రీవారి హిందీ ఉపన్యాసమును శ్రీ రామకృష్ణా నందిగారు అనువదించెదరు.

కాంతి ఆశ్రమము (లోటపల్లికొండలు) పూజ్యపాద శ్రీ ఓంకారస్వాములవారి జన్మ దిన మహోత్సవములు జనవరి 21, 22, 23 తేదీలు వైభవోపేతంగా నిర్వహింపబడినాయి. ఈసందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని శ్రీవారు “మానవజన్మయొక్క ఉత్కృష్ట

తను, పవిత్రతను గుర్తించుటయే నిజమైన జన్మదినము. నాజన్మదినమే మీ జన్మదినము గూడా” అంటూ “ప్రతిరోజూ జన్మదినముగా జేసుకొని సదా ఆత్మభావంతో ఆనందించుచున్న వారి జీవితములే పరమ పాపనమైనవి. భక్తవరేణ్యులకు, ఆత్మజేత్రులకు రోజూ జన్మదినమే” అనివివరిస్తూ ‘మీ జన్మహక్తైన బ్రహ్మసాక్షాత్కారమును అవరోక్షముగా అనుభవించ ప్రయత్నించెదరుగాక!’ యని భక్తగణానికి జన్మదినపు కానుకగా తమ సద్భావములను అందించారు.

గ్రంథ స్వీకృతి

1. గీతాదండకము:—

1-0-0

2. గీతాసార దండకము:—

0-8-0

కవి:— కరణం ఆశ్వత్థరావుగారు, కలుగోడు పోస్టు, (నయా) రాయదుర్గం, అనంతపురంజిల్లా.

3. మహావాక్యవిచారణము:—

0-4-0

గ్రంథకర్త:— శ్రీరామచరణముగారు.

ప్రకాశకులు:— శ్రీవ్యాసాశ్రమము, ఏర్పేడుపోస్టు, చిత్తూరుజిల్లా.

4. ఆధ్యాత్మికసాధన క్రమము:—

1-0-0

గ్రంథకర్త:— శ్రీ రామశర్మగారు.

ప్రకాశకులు:— శ్రీ రామనామక్షేత్రము, గుంటూరు.

ప్రసిద్ధమగు ఆధ్యాత్మిక సంస్థ శ్రీరామనామక్షేత్రమువారు ప్రకటించిన అమూల్య గ్రంథరాలిలో నిదియొక ఉత్తమ గ్రంథము. అన్ని విధముల అర్హత - అధికారములకు రహిత వ్రాసియున్నారు. ఆధ్యాత్మిక సాధకులకు చక్కనివంటిది.

5. భగవంతుడు నూతనుడా - సనాతనుడా?

5-0-0

6. సత్యసందేశములు (వెలలేదు)

రచయిత:- శ్రీ కృష్ణమూర్తి, 'అయోధ్య' మేడికు రిపోను, చితూరుజిల్లా.

దైవిక ఆదేశనతో కూడిన రచయిత సత్యశోధనలో - పరమాత్ముని ఆశ్వినిలో తనకు కల్గిన అనుభవాలను హృదయాలు స్పృశించేటట్లు వరించింది. శ్రీరామకృష్ణమి వలె రచయిత ఆవేశపూరితమైన గంభీరసందేశాలను శోధకశైలిలో వినిపించింది.

7. శ్రీకృష్ణుని గీతావాణి:-

0-8-0

లేఖకుడు:- వి. కృష్ణారావుగారు, ఆరుట్లపోస్టు, ఇబ్రాహింపట్ల తాలూకా, హైదరాబాదు (దక్కన్).

ప్రియుడు తన శ్రేయస్కి శ్రీకృష్ణునిగూర్చియు ఆయన బోధలనుగూర్చియు నులు వైన శైలిలో వ్రాసిన తొమ్మిది లేఖలు యిందుకూర్చి ప్రథమభాగముగ వెలువరించినారు.

8. ఉత్తరగీత:- (ప్రధ్యానవాద సహితము)

1-4-0

బాలకవి ఓరుగంటి నారాయణప్పగారు (సాధు సహజానంద), రామన్నపీఠి, తిమ్మనచర్లపోస్టు, అనంతపురంజిల్లా.

9. గీతాసాధనడైరీ (1955):-

1-12-0

ప్రకాశకులు:- సాధన గ్రంథమండలి, తెనాలి.

ప్రసిద్ధుని యీ మండలివారు గత సంవత్సరమునుండి యీ విధముగ డైరీలను వెలువరించుచున్నారు. గడిచినసారి ఈ విషయమును గూర్చి మేము చక్కగా సమాలోచించియున్నాము. గత సంవత్సరములో జరిగిన ముద్రణాసాధిత్యములను తీర్చుకొని మరింత మెరుగై యీసారి డైరీ ఆకర్షకమైయున్నది. వేయ్యేల! అన్ని విధముల ఉత్తమమయిన డైరీ. డైరీకివలయు హంగులన్నియు ఉన్నవి. ప్రతి ఆంధ్రుడును తప్పక ఆదరించి మండలివారి ఉద్యమమునకు వికాసము కల్పింతురు గాక!

10. గీతోపదేశహారము:- (భక్తినివేదన ప్రత్యేకసంచిక)

ప్రకాశకులు:- శ్రీవిశ్వప్రద్యోత ప్రచారిక సంఘము - విజయవాడ 1.

మార్గశీర్ష మాసమున వెలువరించిన ప్రత్యేకసంచికవలెనే భగవద్గీతా సంబంధముగ వివిధ విషయములతో రోదకముగ నున్నది. గీతాభక్తులకు అవశ్యము సంగ్రహించదగినది.

11. కిన్నెర:- (జనవరి ప్రత్యేకసంచిక)

2-0-0

వేటిలు 200. కిన్నెర కార్యాలయము, 18 జోన్స్ స్ట్రీటు, మదరాసు-1.

కిన్నెర మాసపత్రిక సంస్కృతి వికాసమునకు ప్రోత్సహించు సుందరమైన పత్రిక. కళను సంస్కృతిని సాహిత్యమునుగూర్చి ఈ ప్రత్యేక సంచికయందు సుమారు నలభై వ్యాసములు చేర్చబడినవి. పరిశుద్ధమైన అద్భుత ఆకర్షకమైనముఖచిత్రము. ఉత్తమకోటికి చెందిన అద్భుతపత్రిక సంవత్సర చందా నాలుగు రూపాయలు. చందాదార్లకు ప్రత్యేక సంచిక ఉచితము.

గీతావాణి - పోషక వర్ణము.

మహారాజ పోషకులు రు. 108

కర్నూల్ జిల్లా: 1. శ్రీశైల సూర్యసింహాసనాధీశ్వర శ్రీశివాచార్యస్వామిలవారు - 2. మాతృశ్రీ చిన్నమ్మగారు, శ్రీ సీతారామాశ్రమం, గుళ్లదూర్తి, - 3. శ్రీ సి. పి. తిమ్మారెడ్డిగారు, నాగిరెడ్డిపల్లె, - 4. స్వర్ణీయ సేగు నుబ్బన్నశ్రేష్ఠిగారి ధర్మపత్ని శ్రీ లక్ష్మమ్మగారు, నంద్యాల. - 5. శ్రీ వంకదాస నుబ్బయ్యగారు, దొర్నిపాడు, - 6. శ్రీ పగిడేల లక్ష్మీనారాయణరెడ్డిగారు, దొర్నిపాడు, - 7. శ్రీ తొమ్మండ రామనుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారు, చాగలమర్రి. - 8. శ్రీ ఉప్పలపాటి నారాయణరెడ్డిగారు, ఎం. కృష్ణాపురము, - 9. శ్రీ ఇ. వి. బాలనుబ్బయ్యగారు, ఆళ్లగడ్డ. - 10. స్వర్ణీయ శ్రీ జి. వీరారెడ్డిగారు, వి.ఎం. ఎర్రగుడిసిన్నె, - 11. శ్రీమతి పగిడి శాయమ్మగారు, నంద్యాల. - 12. శ్రీబొల్లు పల్లి చిన్నఓబయ్యగారు, పడకండ్ల,

కడపజిల్లా: 13. శ్రీ హిమకుంతల ఈశ్వరనారాయణరావుగారు, రామిరెడ్డిపల్లె, - 14. శ్రీ బచ్చు బంగారు మునెయ్యశ్రేష్ఠిగారు, ఎర్రగుంట ఆర్.ఎస్. - 15. శ్రీపోతే పల్లె రాజా వెంగన్నశ్రేష్ఠిగారు, వల్లూరు.

ఆనంతపురం జిల్లా: 16. పూజ్యపాద శ్రీ చిద్దగనానంద మహారథులవారు, శ్రీ భవ నాశి ఆశ్రమం. - 17. శ్రీ పోసిన వెంకటరెడ్డిగారు, రాగలపాడు. - 18. శ్రీ పి. నర సింహశాస్త్రిగారు, కల్యాణదుర్గం.

చిత్తూరు జిల్లా: 19. శ్రీ మదళ్యపల్లి మునిస్సుబ్రహ్మణ్యశ్రేష్ఠిగారు, చిత్తూరు. - 20. శ్రీ యస్. రామలింగంపిళ్లెగారు, చిత్తూరు.

నెల్లూరుజిల్లా: 21. శ్రీ వాకాటి సంజీవశెట్టిగారు, నెల్లూరు. - 22. శ్రీ వేమారెడ్డి బలరామరెడ్డిగారి ధర్మపత్ని యశోదమ్మగారు, ఇనమడుగు.

గుంటూరు జిల్లా: 23. శ్రీ శ్రద్ధానందస్వామిలవారు, శ్రీ బ్రహ్మానందాశ్రమము, పెరవలిపోస్టు, (తెనాలి)

కృష్ణాజిల్లా: 24. శ్రీధూర్జటి సుబ్రహ్మణ్యంగారు, బందరు. - 25. శ్రీ భట్టిప్రోలు సత్యనారాయణరావుగారు, స్కెల్లో-పేట, బందరు.

తూర్పుగోదావరి జిల్లా: 26. శ్రీ సమయమంతుల నాగేశ్వరరావుగారు, ర్యాలి. - 27. శ్రీ సమయమంతుల ప్రకాశంగారు - నుబ్బమ్మగారి స్మారకముగ కుమారుడు శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు, ర్యాలి - 28. స్వర్ణీయ సమయమంతుల మాణిక్యమ్మ కుమారుడు రామకృష్ణగారి స్మారకముగ తండ్రి శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు, ర్యాలి. - 29. శ్రీమతం శెట్టి వెంకటరత్నం - శేషమ్మగార్ల స్మరణార్థం కుమారుడు జగ్గారావుగారు ర్యాలి. - 30. శ్రీ సమయమంతుల సత్యనారాయణ - వెంకటసుబ్బమ్మగార్ల స్మారకముగ శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు, రాధాకృష్ణరావుగారు, ర్యాలి.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా: 31. శ్రీరాజులపాటి వేంకటేశ్వరులు గారు, పాలకొల్లు. - 32. స్వర్ణీయ శ్రీమతి అద్దేపల్లి శేషరత్నమ్మగారి స్మారకముగ - భర్త శ్రీ సత్యనారాయణమూర్తిగారు, పాలకొల్లు.

నైజాంసేట్: 33. శ్రీ డి. పి. సదాశివరాజులుగారు, అనెగొంది. - 34. శ్రీ పడిశాల భద్రయ్యగారు, వరంగల్ - 35. శ్రీసాధు పావయ్యగారు, బ్రహ్మవిద్యాలయము, శేషవపట్నం, కరీంనగర్ జిల్లా.

మైసూరుసేట్: 36. శ్రీ పెండుకూరి గోవిందప్ప అండ్ సన్స్, హాస్పేట్ - 37. శ్రీ పత్తికొండ నుబ్రహ్మణ్యప్పశ్రేష్ఠిగారి ధర్మపత్ని సాభాగ్యవతి లక్ష్మీబాయిమ్మగారు, హాస్పేట్ - 38. శ్రీ గంగావతి భీమప్పశ్రేష్ఠిగారు, నారాయణదేవరకల్. - 39. శ్రీ ఎం. వి. రామలింగయ్యశ్రేష్ఠిగారు, బంగారుపేట, - 40. శ్రీ జి. ఎన్. శంకర నారాయణ బ్రదర్స్, బెంగళూరు సిటీ.

మద్రాస్ రాష్ట్రం: 41. శ్రీ ఆర్. పి. రామనాథంరెడ్డిగారు, కాటుకానల్లూరు, - 42. శ్రీగంధే నరసయ్యశ్రేష్ఠిగారు, నెం. 158 అజ్ఞాపిల్లివీధి, మద్రాసు.

రాజపోషకులు రు. 54

కర్నూలు జిల్లా: 1. స్వర్ణీయ శ్రీబృందాదేవిగారి స్మారకముగ శ్రీ N. అయ్యపు రాజుగారు, గోనపాడు. - 2. శ్రీ అమరావతి గోవిందప్పగారు, నొస్సం. - 3. శ్రీ చాటకొండు ఓబుశేషరం శ్రేష్ఠిగారు, ఆళ్లగడ్డ. - 4. శ్రీ జె. ఆర్. ఆంజనేయులుగారు, ఆళ్లగడ్డ. - 5. శ్రీ సోముల పెద్దనబ్బారెడ్డిగారు, ఆళ్లగడ్డ. 6. శ్రీ బైసాని రామదాసుగారు, ఆళ్లగడ్డ. - 7. డాక్టరు పి. పుల్లారెడ్డిగారు, ఆళ్లగడ్డ. - 8. శ్రీ లక్ష్మీరెడ్డి హనుమంతురెడ్డిగారు, బ్రాహ్మణపల్లె. - 9. శ్రీ N. రామిరెడ్డిగారు, డబ్బు కొత్తపల్లె. - 10. శ్రీ మదళ్లపల్లె రామసుబ్బయ్యగారు, చాగలమర్రి. - 11. శ్రీజూటూరు చెంచు సుబ్బయ్యశ్రేష్ఠి ఓ గరుడయ్యశ్రేష్ఠిగారు, చాగలమర్రి. - 12. శ్రీమతి ఆర్. సుబ్బరత్నమ్మగారు, నంద్యాల. - 13. శ్రీ పాణ్యం రామచంద్రయ్యగారు, నంద్యాల. - 14. శ్రీ పాణ్యం రామనాథశాస్త్రిగారు, కోయిలకుంట్ల. - 15. శ్రీ టి. సుబ్బయ్యగారు, పాణ్యం. - 16. శ్రీ శాగం చిన్నకొండారెడ్డిగారు, పేరూరు. - 17. శ్రీ జి. సి. బాలన్నగారు, ఆళ్లగడ్డ. - 18. శ్రీ యం. చిన్న ఈశ్వరరెడ్డిగారు, విలూరు. 19. శ్రీ కృష్ణం గురవయ్య శ్రేష్ఠిగారు, మర్చంట్, చాగలమర్రి. - 20. ధర్మపత్ని శ్రీమతి రత్నమ్మగారి స్మరణార్థం భర్త మాఖం నుబ్రహ్మణ్యగారు, నంద్యాల.

కడప జిల్లా: 21. శ్రీ పెద్దిరెడ్డి నారాయణరెడ్డిగారు, పాలూరు. - 22. శ్రీ ఎన్. వీరయ్యగారు, శ్రీ ఎం. ఓబయ్య ఓ కంపెనీవారు, ప్రొద్దుటూరు. - 23. శ్రీ మిట్టా నారాయణశ్రేష్ఠిగారు, పెద్దజూటూరు. - 24. శ్రీ పెంటంశెట్టి శ్రీనివాసశ్రేష్ఠిగారు,

వేంపల్లి. - 25. శ్రీ తల్లం గురుమూర్తిగారి కుమారుడు వెంకటఃప్యుశేషిగారు, ప్రొద్దుటూరు. - 26. శ్రీ ముమ్మడి పెద్ద నుబ్బారెడ్డిగారు, పాలూరు.

అనంతపురం జిల్లా: 27. శ్రీమతి మంచికంటి సాకమ్మగారు, తాడిపత్రి. - 28. శ్రీ బుస్సెట్టి వన్నప్పగారు, ఉరవకొండ. - 29. శ్రీ కాటన వెంకటరెడ్డిగారు, రాగలపాడు. - 30. శ్రీమతి పోసిన అచ్చమ్మగారు, రాగలపాడు. - 31. శ్రీ గుంతపల్లి లక్ష్మయ్యచౌదరిగారు, కుందనగుర్తి. - 32. శ్రీ పటేల్ వెంకటరెడ్డిగారు, కుందనగుర్తి. - 33. శ్రీ కందుకూరు వెంకటరెడ్డిగారు, కుందనగుర్తి. - 34. శ్రీ పాటిల్ తిమ్మరెడ్డిగారు, కుందనగుర్తి. - 35. శ్రీ పెద్దకదిరప్పగారు, కుందనగుర్తి. - 36. శ్రీ చిన్నకదిరప్పగారు, కుందనగుర్తి. - 37. శ్రీ సాధు శివలింగప్పగారు, కుందనగుర్తి. - 38. శ్రీ కావాల గోవిందప్పగారు, కుందనగుర్తి. - 39. శ్రీ ఉద్యాల వెంకటరెడ్డిగారు, కుందనగుర్తి. - 40. శ్రీ కాకల ఆంజనేయులుగారు, కుందనగుర్తి. - 41. శ్రీపాటిల్ పెద్దబళిరెడ్డిగారిభార్య శ్రీమతి లక్ష్మమ్మగారు, కుందనగుర్తి. - 42. శ్రీహృద్దం అశ్వత్థప్పగారు, కల్యాణదుర్గం. - 43. శ్రీ కానుల శరథయ్యశ్రేష్ఠిగారు, కల్యాణదుర్గం. - 44. శ్రీ తెల్లంకొండ రామప్పగారి వెంకటరమణప్ప కుమారుడు తిమ్మప్పశ్రేష్ఠిగారు, కల్యాణదుర్గం. - 45. శ్రీ గాధంకెట్టి లక్ష్మక్క - కుమారుడు నుబ్బరాయుడుగారు, కల్యాణదుర్గం.

చిత్తూరు జిల్లా: 46. శ్రీకె. వెంకటరామరెడ్డిగారు, కొత్తకొట. - 47. శ్రీ బల్ల తేప్పలనాయుడుగారు, ముత్తరపల్లె. - 48. శ్రీ పి. చిన్నమరెడ్డిగారు, పెరియంబాడి. 49. శ్రీ నటకల రామనాథశ్రేష్ఠిగారు, చిత్తూరు.

నెల్లూరు జిల్లా: 50. బ్రహ్మచారి శ్రీబి. రాజయ్యగారు, శ్రీదత్తాత్రేయశ్రమము. కనుపర్తి పాడు.

కృష్ణా జిల్లా: 51. ముక్తామల సీతయ్యగారి జ్ఞాపకార్థము ధర్మపత్ని శ్రీమతి నాగ రత్నమ్మగారు, ఈడ్చుగల్లు. - 52. శ్రీ బావి నేని రామకొటయ్యచౌదరిగారు, పరమాత్మా నందాశ్రమము, పెనమలూరు. - 53. శ్రీ ఆదూరి చలపతిరావుగారు, బందరు. - 54. శ్రీ మోటుమర్రి దయానిధిగారు, బందరు.

తూర్పుగోదావరి జిల్లా: 55. శ్రీసమయమంతుల పెద్దనాగేశ్వరరావుగారు, ర్యాలి. 56. శ్రీ సమయమంతుల జగ్గారావు & బ్రదర్స్, ర్యాలి. - 57. శ్రీ సమయమంతుల రాధాకృష్ణరావు & బ్రదర్స్, ర్యాలి. - 58. శ్రీ మాతంకెట్టి జగ్గారావుగారు, ర్యాలి. 59. శ్రీ మాతంకెట్టి నాగరాజరావుగారు, ర్యాలి. - 60. శ్రీ సమయమంతుల వెంకటరత్నం నాగమ్మగారు & రామన్నమాజీక్యాంబగారి స్మారకముగ శ్రీ వెంకటనుబ్బారావుగారు, ర్యాలి. - 61. శ్రీ సమయమంతుల జగ్గన్న కుమారులు జగ్గారావు, బుచ్చిరాజు, వెంకట రత్నంగారు, ర్యాలి. - 62. శ్రీ మానేపల్లి వీరభద్రరావుగారు, ర్యాలి.

గీతావాణి - పోషకవర్ణము.

పశ్చిముగోదావరి జిల్లా: 63. శ్రీ ఆబోతుల రామన్న గారు, పాలకొల్లు. - 64. శ్రీ మామిడి సత్యనారాయణగారు, పాలకొల్లు.

నైజాం స్టేట్: 65. శ్రీ పి. వి. రంగారావుగారు, నల్గొండ. - 66. శ్రీ దేశముఖ్ వేనేపల్లి కొండలరావుగారు, నల్గొండ. - 67. శ్రీ నాగబండి విశ్వనాథంగారు, వరంగల్. - 68. శ్రీమతి చిదిరాల వీరలక్ష్మమ్మగారు, శ్రీ నృసింహ భక్త మండలి, వరంగల్. - 69. శ్రీ గంజె రాజయ్యగారి లింగయ్యగారు, వరంగల్. - 70. శ్రీ తోటి కేదారిగారి చంద్ర శేఖరంగారు, వరంగల్. - 71. శ్రీ తాటికొండ నాగయ్యగారు, వరంగల్. - 72. శ్రీ పుల్లది సూర్యనారాయణగారు, వరంగల్. - 73. శ్రీ మహారు బసవలింగంగారు, వరంగల్. - 74. శ్రీ కొమరవెల్లి సూరయ్యగారు, వరంగల్. - 75. శ్రీ యాదా నారాయణగారు, వరంగల్. - 76. శ్రీ గునికెట్టి నాగలింగంగారు, వరంగల్. - 77. శ్రీ తోటి జగన్నాథంగారి ముక్కెళ్ళర్ గారు, వరంగల్. - 78. శ్రీగన్ను బుచ్చయ్యగారు, వరంగల్. - 79. శ్రీమతి కామేశ్వరమ్మగారు c/o రవ్వా కైలాసంగారు, వరంగల్. - 80. శ్రీ సోమా నరసయ్యగారు, వరంగల్. - 81. శ్రీ వజినపెల్లి నరసయ్యగారు, వరంగల్. - 82. శ్రీ చండా పుల్లయ్యగారు, వరంగల్. - 83. శ్రీ చిదిరాల రాజశేఖరంగారు, వరంగల్. - 84. శ్రీ చెలుపూరు మంకయ్యగారు, వరంగల్.

మైసూర్ రాష్ట్రం: 85. శ్రీకాకుభాళ అంబళ్ళేశ్వరి అండ్ సన్స్ వారు, హోన్నేబ్ 86. శ్రీ వి. ఆర్. రాజగోపాల్ శ్రేష్ఠిగారు, బంగారుపేట. - 87. శ్రీ కె. ఆర్. సీతారామయ్య శ్రేష్ఠిగారు, బంగారుపేట. - 88. శ్రీ కె. సంజయ్య శ్రేష్ఠిగారు, బంగారుపేట. - 89. శ్రీ నారాయణమూర్తిగారు, c/o మారా విరూపాక్షయ్యగారు, తొండేభావి. - 90. శ్రీ కె. చౌడయ్యగారు, జమిందార్, మిణకనగుర్తి. - 91. శ్రీమతి కుసుమ భాగ్యలక్ష్మమ్మగారు, కంటోన్మెంట్, బెంగళూర్.

మద్రాసు రాష్ట్రం: 92. శ్రీ శంకరనాయుడుగారు, కార్వూరు, నార్కాడి జిల్లా. - 93. శ్రీ సి. ఎన్. నాగరాజ శ్రేష్ఠిగారు, కొళ్లేగాలం, కొయంబూరుజిల్లా.

అభిమానపోషకులు రు. 25

1. శ్రీ కోకా సాంబశివరావుగారు, మదరాసు-18.
2. శ్రీ గజహర్తి నాగిరెడ్డిగారు, వంశవాగలి, ఆలూరుతాలూకా. (కర్నూలు)
3. శ్రీమతి లంకా భాగీరథమ్మగారు, పొన్నమ్మగుడిపీఠి, చితూరు.
4. కోనూరి నూరాయమ్మగారు, పెదరేళ్ళరం, తూర్పు గోదావరి.

ॐ

భగవద్గీతమాతా.

కవయిత్రి - కుమారి ఆర్. లక్ష్మీదేవమ్మగారు, బాగలమర్రి.

(“జయహే జయహే జయజయ గీతమాతా” అను పద్యం)

జయహే జయహే జయజయ గీతమాతా ।

జయజయ గీతమాతా జయహే జయహే ॥

1. ధర్మక్షేత్రం కురుక్షేత్రం పంచపాండవ కురులసమూహం
నల్లని కృష్ణుని తీయనిమాటలా.....॥నల్లని॥
మోదమొసగునమ్మా - మోక్షమొసగునమ్మా అ...
2. ఉత్సాహం ఉపకారం ప్రజ్ఞాసత్సంగం సత్యసమభావం ।
పోరుయ్యుద్ధమున నీవిజయునకిడి
పేరుగాంచితమ్మా - నీ కిలలేరుసాటి సుమ్మా॥
3. భక్తిభావం భాగ్యసంపద! వెలలేని నవరత్నద్వయములా
అన్ని దేశములా పంచిపెంచుమా
కన్నతల్లివమ్మా - ముక్తిమార్గమమ్మా॥
4. నల్లనికృష్ణుని నోటిమాటలో - వ్యాసమహర్షులచేతి కలములో
మర్మమెరుంగుము భగవద్గీతలో
మాటలుకావమ్మా! స్వర్గపు బాటలేను సుమ్మా!
5. భారతం భాగోతం రామాయణం గీతా
వివిధగ్రంథ విశాల విరాజితాలు
తెనుగుదేశ ప్రకృతి నిరాజనులు.
6. గీతాఆశ్రమ కోటగోడలో - ప్రీతిగలహిందూహృదయములో
భక్తి శ్రద్ధ భజనజేతురే! భగవద్గీతమాతా
భగవద్గీతమాతా! భగవద్గీతమాతా! భగవద్గీతమా....తా....

